

DRAUGAS

2ND CLASS

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, BIRŽELIS - JUNE 26, 1993

№ 122

Žinios iš Lietuvos - Elta

NATO delegacija lankosi Lietuvoje

Vilnius, birželio 25 d. (Elta) — „Lietuvos nacionalinio saugumo koncepcija yra realistiška ir pragmatiška. Malonu, kad ji orientuojasi į bendradarbiavimą su Europos kolektyvinio saugumo struktūromis“, pasakė spaudos konferencijoje NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojas politiniams reikalams John Kriendler. „Lietuva aktyviai įsijungė į Šiaurės Atlanto Bendradarbiavimo Tarybos veiklą ir tuo labai prisideda prie saugumo ir stabilumo palaikymo Baltijos regione“, pažymėjo jis.

John Kriendler vadovauja NATO politinio komiteto delegacijai, dviejų dienų vizitui atvykusiai į Vilnių. Jos sudėtyje yra 15-os NATO šalių atstovai.

Delegaciją priėmė prezidentas Algirdas Brazauskas. Ji taip pat susitiko su Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijų vadovais, Seimo nacionalinio saugumo komiteto nariais.

Birželio 25 d. NATO delegacija išvyko į Taliną.

Valstybinės kalbos egzaminai pilietybei gauti

Lietuvos kitataučiai gyvenantys, norintys įsigyti Lietuvos pilietybę, privalo išlaikyti valstybinės kalbos ir Konstitucijos pagrindų egzaminą. Egzaminai jau vyksta. Yra sudaryti specialūs testai, egzaminuojama miestų ir rajonų švietimo skyrių komisijos.

Vieną asmenį galima egzaminuoti 45 minutes. 15 minučių skirta testui, parodančiam, ar žmogus moka skaityti ir rašyti lietuviškai, ar supranta, ką perskaitė, 15 minučių trunka egzaminuojamojo ir egzaminuotojo pokalbis (išsiaiškinama, ar būsimasis Lietuvos pilietis gali susikalbėti valstybine kalba) ir 15 minučių tikrinamos Konstitucijos pagrindų žinios. Išlaikiusiems egzaminą įteikiami pažymėjimai.

Apie egzaminų tvarką buvo paaiškinta spaudos konferencijoje, kurią birželio 24 d. surengė Tautybių departamentas ir Valstybinės kalbos inspekcija. Taip pat pranešta, kad egzaminų komisijos dirbs tol, kol bus norinčių laikyti egzaminus — norinčių tapti Lietuvos piliečiais.

B. Nainys susitinka su Pelesos mokytojai

Pirmuosius mokslo metus užbaigę pirmoji Baltarusijoje, Pelesos lietuviškame bažnytkaimyje, atkurta lietuviška vidurinė mokykla. Ta proga Vilniuje, Lietuvos kultūros fonde, buvo surengtas susitikimas su Pelesos pedagogais. Susitikime dalyvavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Bronius Nainys.

Pelesoje anksčiau veikusi lietuviška mokykla buvo uždaryta prieš 60 metų. Šalia Vasario 16-osios gimnazijos Huettenfelde, Vokietijoje, Kovo 11-osios gimnazijos Punske, Lenkijoje, Pelesos mokykla yra trečioji lietuviška mokykla už Lietuvos ribų. Visi Pelesos lietuviškos mokyklos pedagogai yra su aukštu išsilavinimu, anksčiau dirbę Lietuvos mokylose. Pelesos mokykla, pedagogų

nuomone, turi geras perspektyvas. Reikėtų tik pastatyti bendrą, kad ją lankyti galėtų ir toliau gyvenančių lietuviškų šeimų vaikai. Baltarusijoje, netoli Pelesos, yra 14 lietuviškų kaimų, o Varanavo rajone — net 80.

Rinks duomenis apie išnykusius Lietuvos kaimus

Lietuvos Kraštotyros draugija paskelbė didelį projektą — iki 1994 m. gruodžio 1-osios surinkti duomenis apie visus išnykusius kaimus. Draugijos pirminkė Irenos Šeliukaitė duomenimis, Lietuvoje jau nebėra daugiau kaip 14,000 kaimų. Sukaupta medžiaga bus apibendrinta enciklopedinio pobūdžio leidiniuose.

Didelę grupę Vilniaus ir Kauno kraštotyrininkų liepos 1 d. išvyksta į Karaliaučiaus sritį. Kraštotyros draugijos nariai užrašinės tautosaką, filmuos, fotografuos, fiksuos liaudies architektūros likučius Išručio, dabartinio Černiachovsko, apylinkėse. Ekspedicijos dalyviai taip pat rinks sociologinius duomenis apie ten gyvenančius lietuvius, jų socialinius bei materialinius poreikius. Šioje programoje dalyvauja ir Lietuvos kultūros fondas.

Mirė Liubomiras Laucevičius

Birželio 25 d., eidamas 89-uosius metus, po sunkios ligos mirė žymus Lietuvos gydytojas terapeutas, medicinos mokslų daktaras, prof. Liubomiras Laucevičius. Daug metų prof. L. Laucevičius buvo Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Terapijos katedros vedėjas, yra įdiegęs originalių gydymo metodų, parašęs knygų kardiologijos klausimais, apdovanotas Lietuvos valstybine premija.

Pramonininkai reikalauja laisvos prekybos sutartį su Rusija ir Lenkija

Prezidentas Algirdas Brazauskas birželio 22 d. susitiko su Pramonininkų Konfederacijos vadovybe. Susitikime aptartos opiausios problemos, su kuriomis susiduria Lietuvos pramonės įmonės. Tai — vis sunkėjanti jų finansinė padėtis, nesutvarkyti tarpusavio atsiskaitymai ir įsiskolinimų likvidavimas, vyriausybės ir bankų vykdoma kreditų politika.

Pramonininkų Konfederacijos vadovai kalbėjo apie būtinybę sudaryti laisvos prekybos sutartis su Rusija ir Lenkija. Jie pabrėžė, kad dabar taikomas didžiausias palankumo statusas prekyboje su šiomis šalimis Lietuvos verslininkų netenkina. Už kai kurias prekes, sudarančias pagrindinę eksporto dalį, neretai imamas 40-45% maito mokestis.

Lietuviškus pasus vėluos gauti pusė milijono piliečių

Nuo šių metų liepos 1 d. keičiasi Lietuvos gyventojų išvykimo į kitas šalis tvarka. Per valstybinę sieną išvažiuoti

Lietuvos ministrui pirmininkui Adolfui Šleževičiui (kairėje) birželio 22 d. susitikus su JAV valstybės sekretorium Warren Christopher (dešinėje), jis pranešė Lietuvos premjerui, kad Clinton administracija žada įkurti 50 milijonų dolerių fondą Lietuvos privačiai pramonei skatinti. Premjeras prašė sekretoriaus Christopher, kad JAV atstovai atvyktų Lietuvon stebėti Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos paskutinį etapą.

Suimti teroristai planavę naujus sprogdinimus New Yorke

New Yorkas, birželio 24 d. (NYT) — Organizacija, itariama teroristine veikla, buvo išvaidyta anksti ketvirtadienio rytą, New Yorko Queens, Brooklyn, Yonkers ir Jersey City vietovėse suimtus iš viso aštuonis jai priklačiusius narius. Visi aštuoni, laikomi musulmonų ekstremistais, dalyvavo organizacijos planavime ir ruošime šią vasarą strateginėse vietose New Yorke sprogdinti bombas ir įvykdyti politinius atentatus.

Organizaciją jau penkis mėnesius sekė, FBI agentai, kurie su slapto, arabiškai kalbančiu agentu užtikrino įvairius tos grupės posėdžius ir susitikimus. Ketvirtadienio rytą dar prieš aušrą gausiai ginkluoti FBI agentai staiga atvyko į pastatą, itariamą bombų gamyklą, ir kitas grupės būstines ir užklupo organizacijos narius kaip tik mašančius didelius kiekius chemikalų bomboms daryti.

New Yorko FBI vadas James Fox pasakė, kad Jamaica, Queens, slepiantys pagauti penki vyrai buvo pagauti tebe-

galės Lietuvos piliečiai, turintieji užsienyje galiojančius Lietuvos piliečių pasus. Nuolat Lietuvoje gyvenantiems asmenims, kurie nėra priėmę Lietuvos šalies arba kitos valstybės pilietybės, bus leidžiama išvykti tik su perregistruotais buvusios Sovietų Sąjungos užsienio pasais. Šiuos dokumentus perregistruoja miestų ir rajonų policijos komisariatų migracijos tarnybos pagal tokių žmonių nuolatinę gyvenamąją vietą.

Kaip pasakė vidaus reikalų ministro pavaduotojas Vytautas Skapcevičius, iki liepos 1 d. bus išduota 2 milijonai lietuviškų pasų, numatoma, kad likusieji — pusė milijono Lietuvos piliečių naujus dokumentus gaus iki rugsėjo 1 dienos. Viceministras mano, kad tie, kuriems labai reikėjo pasų, juos galėjo įgyti, nors tam ir nebuvo sudarytos geros sąlygos. V. Skapcevičiaus nuomone, tai, kad suspėta apdirbti dokumentais 80% Lietuvos piliečių — palyginti geras rodiklis. Pernai, kai trūko specialios technikos, buvo išduota tik 600,000 pasų.

maisančys 55 galionų talpos statinėse nitratus ir dizelinę kurą. „Mes įsivertėme taip greitai, kad kai kurie suimtieji tik sužinojo, kad mes esame bombų gamykloje, kai jau buvome jiems uždėję antrankius“, jis sakė.

Planavo sprogdinti Jungtines Tautas

Kaip praneša FBI pareigūnai, suimtieji planavo palikti didžiules bombas Jungtinių Tautų pastate New Yorke, Lincoln ir Holland tuneliuose, kurie yra didžiuliai greitkeliai, kuriais kasdien keliauja šimtai tūkstančių žmonių po Hudson upe. Jie taip pat buvo numatę palikti bombą Manhattane esančiame dangoraižyje, kuriame yra FBI centrinė, bei kitose įstaigose bei strateginiuose taikiniuose.

Nors valdžios ieškinyms jiems neminėjo konkrečių jų planuotų atentatų, su byla susipažinę pareigūnai minėjo, kad organizacijos taikinių sąrašuose buvo JT generalinis sekretorius Boutros Boutros-Ghali, Egipto prezidentas Hosni Mubarak, New Yorko senatorius Alfonso D'Amato ir New Yorko seimelio narys Dov Hikind.

Samokslas prasidėjo prieš sprogdinimą Prekybos centre

Nebebuvo parodymų, kad kokia užsienio valdžia dalyvautų samokse, pažymėjo pareigūnai. Tačiau, anot jų, samokslas prasidėjo dar prieš bombos sprogdinimą Pasaulio Prekybos centre New Yorke vasario 26 dieną. Manoma, kad tas sprogdinimas susijęs su šia grupe, bet kol kas dar neaišku, kaip.

Du iš aštuonių suimtųjų pasikalbėjimuose slapta įrašytoje juostoje prisipažįsta dalyvavę bandomajame sprogdinime Pasaulio Prekybos centre ir šeši iš jų linki į Omar Abdel Rahman mečetę, kurią lankė ir už Pasaulio Prekybos centre įvykdytą sprogdinimą suimtieji.

Kadangi federaliniai agentai buvo priversti suimti samokslininkus anksčiau, negu buvo numatė, jie negalėjo jį sekti, kol jie kur nors konkrečiai nuvė-

gatavą bombą, tad daugelis klausimų liko neatsakyti, nežinant, ar jie priklausė didesniam teroristų tinklui.

Kerštas už suėmimus dėl Prekybos centro

Bet vienas aukštas FBI pareigūnas pareiškė nuomone, kad planuojamais sprogdinimais suimtieji norėjo atkeršyti už suimtumus dėl Pasaulio Prekybos centro sprogdinimo. Pastarųjų teismas numatomas rugsėjo mėnesį. Dabar planuojami sprogdinimai bei atentatai buvo numatyti įvykdyti liepos 4-osios švenčių metu. Nors federaliniai agentai nebuvo dar susekė jokių kitų šiai grupei giminių organizacijų, bijoma, kad suimtuji draugai ir šalininkai gali imtis kokių veiksmų keršyti už juos.

Nors FBI pripažįsta, kad suėmimais greičiausiai buvo išvengta didelių nelaimių New Yorke, tai, kad šis samokslas buvo ištirtas tik keturius mėnesius po Pasaulio Prekybos centro sprogdinimo, parodo, kad New Yorkui dabar yra nuolatinė terorizmo grėsmė, kokios nebuvo iki šiol.

Parodo antiteroristų efektyvumą

Stengiantis reaguoti į plačiai visuomenėje paplitusį baiminimąsi, apie suėmimus buvo pranešta prezidentui Bill Clinton, dar prieš jį įvykdymą. Prezidentas pagyrė FBI, Jungtinių Antiteroristinių uždavinių kadro ir New Yorko miesto policijos veiklą. Bet tų įstaigų pareigūnai perspėjo teroristus, kad už savo darbus jie susilauks ne garbės, o ilgų metų kalėjimo. „Mes pažadėjo dar daugiau pastangų deti tokius teroristus sekančiam mėnesiui.“

Suimtųjų grupės vadas, Sidig Ibrahim Siddig Ali viename slapta užtikrintame pasikalbėjime buvo pasakęs, kad Pasaulio Prekybos centro sprogdinimas Amerikai parodė, kad „mes jums galime smogti bet kuriuo metu“. Atsakydama į tai spaudos konferencijoje JAV prokurorė Mary Jo White pareiškė, „Įstatymų laikymosi pri-

DRAUGAS

IŠVILKIOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500 TELEFAXSAS (312) 585-8284

Kurdų sukilėliai užpuolė Turkijos įstaigas Europoje

Miunchenas, Vokietija, birželio 24 d. (NYT) — Kurdų sukilėliai ketvirtadienį pravedė organizuotus puolimus prieš įvairias Turkijos valdžios bei turkų pramonės įstaigas Europoje. Norėdami atkreipti dėmesį į savo devynius metus užsitęsusią kovą dėl nepriklausomybės nuo Turkijos, jie užpuolė Turkijos diplomatinės misijas, paėmė įkaitus ir susisaužė su policija.

Sukilėliai, kurie buvo manomi priklausant marksistinių pažiūrų Kurdų Darbininkų partijai, užpuolė Turkijos konsulatą Miunchene ir Marseilles, Prancūzijoje, o taip pat ir dvilykio Vokietijos miestų bei Šveicarijoje, Švedijoje ir Danijoje, pranešė policijos pareigūnas.

Šveicarijos policija pasakė, kad septyni demonstratoriai ir vienas policininkas buvo sužeisti susišaudymo metu prie Turkijos ambasados Bern mieste, Šveicarijos sostinėje. Nebuvo aišku, kaip susišaudymas prasidėjo. Ambasados pareigūnai sakė, kad jie iššovė kelis šūvius į orą, perspėti demonstrantus, kad jie nesiveržtų į ambasadą. Taip pat buvo užpuolus Turkijos įstaigos Genevoje ir Žiuriche.

Miunchene tarp 5 ir 10 pistoletais ginkluotų kurdų įsiveržė į Turkijos konsulatą apie 8:30 ryte, ką tik konsulatui atsidarius. Jie paėmė 20 asmenų įkaitais. Dienos metu jie paleido devynias moteris ir vieną vyrą, kurį ištiko širdies priepuolis užpuolimo metu. Likusius įkaitus paleido 11:40 nakties. Po kelių minučių pasidavė ir patys kurdai. Jie buvo nuvežti į Miuncheno policijos centrinę gaisrininkų autobusą. Ten jie buvo apklausinėti ir oficialiai suareštuoti.

Miunchene kurdai buvo paskelbę ultimatumą, kuriame grasino nušauti įkaitus, jei Vokietijos kancleris Helmut Kohl, Vokietijos televizijoje 8 val. ryto šeštadienį nepasakys kalbos, kurioje reikalaus, kad Turkijos valdžia sustabdytų visus karinius

ėjimus prieš kurdus Turkijos gyventojus. Bavarijos valstijos pareigūnai pasakė, jog jokių nuolaidų nebuvo padaryta kurdams ir kad jie pasidavė dėl to, kad matė, jog jų reikalavimų niekas nevykdys.

Šie užpuolimai yra laikomi dalimi Kurdų Darbininkų partijos naujos ofensyvos, pradėtos gegužės 24 d., kai kurdų sukilėliai užpuolė autobusą, vežantį neginkluotus Turkijos kareivius, ir visus 34 nužudė. Tuo užpuolimu pasibaigė du mėnesius tęsijusios palyubos.

Prieš porą savaičių Sirijoje centrą turinčios Kurdų Darbininkų partijos vadas Abdullah Ocalan pažadėjo tęsti karą prieš Turkiją ir sakė, kad jo organizacija, turinti per 10,000 narių, pradės „arsiausią visų mūsų kampanijų“ ateinančių kelių mėnesių eigoje.

Iškelta byla stambiam sukčiui

Kaunas, birželio 24 d. — Kaune iškelta byla dėl sukčiavimo G. Buzinskui, 28 m. amžiaus, įkūrusiam keletą uždarytų akcinių bendrovių. Jis paėmė iš kelių bankų milijonišką sumą pinigų. Kol kas į policiją kreipėsi tik Inovacinio Akcinio Banko Kauno filialas, netekęs 810,000 JAV dolerių, ir Ūkio Banko Kauno skyrius, paskolines sukčiui 600,000 Vokietijos markių. Nukentėjo bankai Marijampolėje, Panevėžyje bei Valstybinis Komercinis Bankas, manoma, kad ir Lietuvos Bankas bei Vilniaus Bankas.

Pasak Kauno kriminalistų, G. Buzinskis pinigus įskart pervežė į užsienį, o pats prieš porą mėnesių išvažiavo į Vokietiją ir nuo tol apie jį nieko negirdėti. Sukčiaus jau ieško Interpol tarptautinė policija.

Socialdemokratai: Prekyba su Rusija — Pabaltijo sąskaiton

Vilnius, birželio 24 d. — Socialdemokratų frakcijos narys Vytautas Plečkaitis pažymėjo, kad užsienio politikoje teigiami poslinkiai juntami tik santykiuose su Rusija, nes ši išveda savo kariuomenę pagal tvarkaraštį. Tačiau tai pasiekta santykių su Baltijos valstybėmis sąskaita. Prekyba su Latvija ir Estija sudaro tik 4% viso Lietuvos prekybos balanso.

Vytautas Plečkaitis mano, kad užsienio investuotojų Lietuva nesulaukia ne tik dėl netobulų įstatymų, bet ir dėl didelio nusikalstamumo, nes „Lietuvą valdo ne prezidentas ar vyriausybė, o struktūros, kurių rankose yra milijoninės lešos“.

KALENDORIUS

Birželio 26 d.: Dovydas, Persevera, Salvijus, Jaunius, Jaututis.

Birželio 27 d.: Trylikas eilinis sekmadienis, Vladislavas, Vladas, Samsonas, Ema, Gediminas.

Birželio 28 d.: Šv. Irenėjas, Gaudrė, Reda, Tulantas.

Birželio 29 d.: Šv. Petras ir Paulius, Benita, Matigirdas, Gedrimė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

ATEITININKŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ DETROITE

Naujai suformuota Sendraugių skyriaus valdyba – Rita Giedraitienė (pirmininkė), Linas Mikulionis (vicepirmininkas), Giedrė Lešmantienė (sekretorė) ir Alma Jankienė (įdinininkė) pradėjo savąją veiklą gegužės 23 d. suruošta tradicine pavasarinė šeimos šventė.

Šventė pradėta 10:30 val. r. šv. Mišiomis Dievo Apaizdos parapijos bažnyčioje, dalyvaujant ateitininkams su kuopų vėliavomis. Šv. Mišias aukojė parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Pamokslą metu gražiai pasveikinęs Detroito ateitininkus, švenčančius šeimos šventę, priminė Amerikos rašytoją Mark Twain, kurio dukrelė, stebėdamasi klausė tėvą, kodėl jis, pažindamas viso pasaulio garsiuosius žmones, nepažįstas Dievo?

Reikia ir mums pažinti Dievą. Pažinti Jį gyvenant šiame pasaulyje yra daugybė galimybių. Tik pažinus Dievą, galima Jį pamilti ir tada save atnaujinti.

Po šv. Mišių, vadovaujant Linui Mikulioniiui, bažnyčioje vyko iškilmingas jaunųjų ateitininkų pasidėjimas (įžodis). Įžodį davė: Paulius Mikaila, Laura Polteraitytė ir Lina Sirgėdaitė. Įžodžio apeigos baigtos Ateitininkų himnu.

Tolimesnė šventės programa buvo tęsiama parapijos kavinėje. Sendraugių valdybos pirmininkė Rita Giedraitienė savo žodyje pasidžiaugė darbo vaisiais ateitininkijos gyvenime. Prisiminė Lietuvą ir jos ateitininkus, Berčiūnų stovyklos organizavimą. O kaip mes atsinaujinsim? Atsinaujinti – vilties žodis. Žvelgdami į praeitį, matome sunkius laikus, lūžius. Džiaugiamės turėdami čia asmenį, kuris tai pergyveno. Federacijos Tarybos pirmininkė Birutė Bublėnė supažindino susirinkusius su knygos „Ateitininkų dvasia nepalūžo“ autoriumi Antanu Masioniu. Išgirdome daug įdomių Antano Masionio gyvenimo detalių. Kaip jis nebuvo vokiečių ir lotynų kalbų mokytoju, jei 10 metų sulaukęs jau buvo „daraktorius“ (mokytojas). Ateitininkas nuo mažumės. Energingas kovotojas už ateitininkijos idealus, moksleivių ateitininkų organizacijos draudimo laikais. Arestuotas, etapo keliu ištremtas į tėviškę.

Knygos autorius Antanas Masionis, padėkojis Birutei už jam skirtus gražius žodžius ir perdavęs detroitiešiams geriausias Philadelphiaus ateitininkų linėjimus, apžvelgė savo knygos „Ateitininkų dvasia nepalūžo“ kritikų išpuolius. Įdomiai, lo-gišškai aiškinta kankinio sąvoka. Anuomet buvo daug ateitininkų sąžinės kankinių.

Rita Giedraitienė, reikšdama autoriui padėką, iškėlė jam Jono Aisčio kūrybos knygą. Toliau, pagal šventės programą, vyko veiklos apžvalga. Karaliaus Mindaugo moksleivių kuopos pirmininkė Rima Janukaitytė pranešė, kad jų veikla reiškiasi narių mėnesiniais susirinkimais, išvykomis. Naudojamos vaizdajuostės. Lentose buvo parodyti atsakymai į anketos klausimus. Sveikinami moksleiviai ateitininkai, šiemet baigę šiais metais lituanistinę mokyklą.

Birutė Bublėnė prašo aukų Lietuvos Ateitininkų Federacijos Berčiūnų stovyklavietei įrengti.

Jaunųjų-jaunių kuopos pirminkė Nida Lapšytė. Kuopos globėjos – Nijolė Lapšienė ir Danutė Sirgėdienė. Jų darbo vaisiai – trys šaunūs šiandieniniai įžodinininkai, kuriuos sveikindama Jaunųjų Ateitininkų Centro valdybos pirmininkė Danutė Petruševičiūtė, kiekvienam iškėlė po knygą.

Jaunųjų vardu globėjoms dėkojo Lina Sirgėdaitė. Studentų kuopos patarėja Marija Jankauskienė pranešė, kad studentai-įžodinininkai būsią ateinančiais metais.

Sendraugių pirmininkė Rita Giedraitienė dėkingu žodžiu prisiminė 8-rius metus sendraugių veiklai sėkmingai vadovavusią Janiną Udrinę. Pirminkė teigė, kad dabartinės valdybos darbų programa busianti panaši į buvusios: ruošimas tradicinių švenčių ir rūpinimasis jaunųjų bei moksleivių kuopų glose. Padėką priklausio gražiai veikusiai, bet dabar pasitraukiančiai jaunųjų globėjai Nijolei Lapšienėi. Džiugu, kad jos darbą tęsti sutiko Rusnė Kasputienė. Moksleivių globos, neseniai pats moksleivių buvęs, Karigaila Petrulis, patarėja – Dalia Navasaitienė.

Užbaigus veiklos pranešimus, pasirodė Nijolė Lapšienė ir Danutė Sirgėdienė vadovaujamas, gražiai dekoruotas, Jaunųjų „teatras“, suvaidindamas lietuvių tautosakos pasaką „Šimtas zuikių“.

Kun. Viktorui sukalbėjus maldą, vaishinoms sumuštiniais ir gėrėjoms sendraugių naujos „valdžios“ gražiai suorganizuota šeimos šventė.

Jonas Mikulionis

ATEITININKŲ NAMUOSE LEMONTE

Naujas valdybos pirmininkas

Namų valdyba persitvarkė: Edm. Vasiliasukas – pirmininkas, Alfa Pargauskas – Namų ūkio reikalų vadovas, Petras Kazlauskas – išdo globėjas, M. Salikienė ir Ir. Polikaitienė renginių reikalams, Aldona Ankenė, Lidija Ringienė, seselė Margarita narės pagalbininkės reikalams ir J. Damušienė – sekretorė ir spaudai.

Valdyba labai pageidauja, kad

Jaunųjų ateitininkų Daumanto-Dielininkaitės kuopos narės šeimos šventės metu gegužės 16 d. (iš kairės: A. Kazlauskaitė, P. Stasiulytė, L. Sidrytė ir V. Sušinskaite).

JAUNUČIAI ATEITININKAI LEMONTE

Partizano Daumanto kuopos Lemonte jaunūčiai sėkmingai užbaigė 1992-93 metų veiklą. Susirinkimai vyko kas mėnesį Ateitininkų namuose tuoj po jaunimo Mišių. Pagal pasirinktą temą, jaunūčiai nagrinėjo inteligentiškumo principą. Susirinkimai buvo pajavirinti religiniais pokalbiais ir rankdarbiais. Veikloje dalyvavo arti 40 jaunūčių. Trijų Karalių dieną buvo suruošta tradicinė Eglutė. Metų veikla buvo užbaigta Šeimos švente, kurios metu jaunūčiai davė įžodį, o jų buvo 9: Arius Elvikis, Paulius Elvikis, Rima Kuprytė, Vytas Norušis, Justinas Riškus, Gaja Sidrytė, Aurelija Sušinskaite, Aleksa Valiulytė ir Audra Valiulytė.

Kuopa taip pat skyrė dėmesį Lietuvos ateitininkams. Trijų Karalių šventėje vyko rūbų, maisto ir žaislų rinkliava. Kuopos nariai pripildė 7 dėdes, kurios buvo nusiųstos ateitininkams (ses. Daivos Kuzmickaitės nuožūrai) ir Šilės našlaičiams (kun. Linkevičiaus nuožūrai). Vėlyku proga paaugoti žaislai, saldainiai ir religinio pobūdžio medžiaga irgi buvo pasiūstas. Daiva Kuzmickaitė. Trečiasis siuntinys buvo skirtas ateitininkų stovykloms Lietuvoje. Reikmenų sąrašas buvo sudarytas pagal prof. Arvydo Žygo patarimą Čikagoje

kiekvienas ateitininkų vienetas pristatytų savo atstovą Ateitininkų namų valdybai, kuris galėtų dalyvauti posėdžiuose ir per jį būtų galima turėti ryšį su grupėmis, kurios naudojasi namais ir, reikalui esant, ateitų į pagalbą namų rūpesčiams.

At. namų gegužinė

Rugpjūčio 15 d. – Žolinė, o per Žolinę tinkamiausia vieta, po šv. Mišių visuose lietuviškuose Maldos namuose, atvykti į

lankymosi metu. Didelis ačiū Danutei Kuncienei-Zemaitaitienei už vajuos pravedimą. Kuopa dėkoja ir Lietuvos Vyčių veikėjui Frank Zapolui, kuris šiam tikslui paaugėjo visą „dėžę“ razinų, didelį kiekį piestukų bei žaislų. Šis jaunūčių siuntinys buvo išsiųstas kartu su Čikagos sendraugių siuntiniu stovyklai. Viskas svėrė 300 svarų.

Kuopos narė Daina Paulikaitė parodė išskirtiną dosnumą, iš savo uždirbtų pinigų paaugodama 75 dol. stovykloms Lietuvoje. Dėkojame Dainai už auką ir už gražų pavyzdį.

Praėjusius dvejus metus kuopai vadovavo Dana Gylienė ir Lidija Ringienė. Kadencijai pasibaigus, jaunūčiai ir jų tėveliai nuosirdžiai dėkoja šioms vadovėms už darbą ir rūpestį. Jos rūpinosi ne tik kuopos veikla, bet ir siuntinių supakavimu ir išsiuntimu į Lietuvą. Prie jų darbo prisidėjo ses. Margarita Bareikaitė (religiniai pašnekesiai), būrelių vadovai Janina Adickaitė (1-2 sk. vaikai), dr. Pranutė Domanskienė ir dr. Lina Sharp (3-5 sk. merg.). Kastytis Šoliūnas (3-5 sk. bern.), Eglė Paulikienė (6-8 sk. merg.) ir Aras Norvilas (6-8 sk. bern.). Tėvų komitete dirbo a.a. dr. Birutė Dailidienė, dr. Roma Kuprienė, Audronė Norušienė ir Vytas Valaitis.

Ateinančių metų kuopos vadovimui įsipareigojo dr. Ona Dargirdienė ir dr. Pranutė Domanskienė. Dvasios vadu sutiko būti kun. Algirdas Paliokas, S.J., iš Lietuvos. Linkime jiems tęsti šį prasmingą katalikišką darbą, o visiems jaunūčiams ir jų šeimoms malonių vasaros atostogų, o pailsėjus vel sugrįžti į kuopos 1993-94 metų veiklą.

ateitininkų namų ažuolyną ir žaliąsias pievas. Gegužinės metu paaikš loterijos laimėjimas – nepalikite bilietų namuose. Bus geri pietūs ir daug pažįstamų ir draugų ažuolyno paunksmėje.

Lietus tenepabaido – bus palapinės lauke, o ir pastogė daug vietos. Maloniai kviečiama visa Lemonto ir Čikagos apylinkių visuomenė.

Namai puošiasi

Dažomas namų vidus ir išlaukinų langų ir durų medžio rėmai. Dažo žmogus iš Lietuvos, ir namams gerai ir dažytų gerai – namai pagražinami, o brolis iš Lietuvos, atvykęs į JAV užsidirbti, savo tikslui pasitarnauja.

Ta pačia proga Ateitininkų namų valdyba dėkoja Augustinui Mikšui, kuris dvi dienas dirbo ankštoje palaipėje taisydamas laiptus ir pagelbėjo ūkvedžiui A. Pargauskui gražinti „gyvenimą“ stalus, kurie jau buvo pasmerkti šiukšlynui.

—jdv—

KURIASI ALRK FEDERACIJOS RAŠTINĖ

Ateitininkų namuose po truputį kuriasi ALRK Federacijos raštinė; „I Laisvę“ žurnalo redakcija ieško galimybės čia; Ateitininkų federacijos archyvinė medžiaga randa laikiną pastogę čia, o pastaruoju metu Ateitininkų namų adresu eis ir Ateitininkų federacijos fondo vajuos aukos.

JAUNŲJŲ ATEITININKŲ SAJUNGOS SUAŽIAVIMAS

Šių metų JAS vasaros stovyklos metu įvyks Jaunųjų Ateitininkų sąjungos suvažiavimas Dainavoje, sekmadienį, liepos 18 d. Prašome kuopų iš anksto paruošti veiklos pranešimus ir taip pat užtikrinti, kad kuopų vėliavos būtų atvežtos į stovyklą. Vėliavos bus priimančios stovyklos raštinėje. Jas bus galima atsiimti, išvykstant iš Dainavos.

MOKSLEIVIŲ DĖMESIUI

Moksleivių ateitininkų vasaros stovykla Dainavoje vyks birželio 27 – liepos 11 dienomis.

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKĖ
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarimui

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, Tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.
Specialybė – Kaulų ir sąnarių ligos ir chirurgija
Holy Cross, 2701 W. 68 St., Chicago
Tel. (312) 471-5573
9830 S. Ridgeland, Chicago Ridge, IL
Tel. (708) 423-0313, 425-9353
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LEIŠ
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127th St. – Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skusmo gydymo specialistas
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-728-4200
Elgin 708-422-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atlymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metams	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

6321 Avondale, Ste. 102
Chicago, IL 60631
Tel. 312-774-0042

Tomas Kisielius, M.D.
Steven Sandler, M.D.
Adrian Bianco, M.D.
Bozena Witak, M.D.

Vėžio ligos (Onkologija/hematologija)
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAKPUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-340-5100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ir Christ Iginoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 312-434-5848 (veiklia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p.
10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL
Tel. 708-598-4430 (veiklia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. 4 v.p.p. – 7 v.v.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7 v.v. antr. 12-30-3 v.p.p.
treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.v. – 12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0908 arba (312) 489-4441

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-441-2604
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

DR. LINAS M. KLYGIS

Praktika su

DR. ALLEN C. BERNTHAL

GASTROENTEROLOGIJĄ
IR KEPENŲ LIGOS

6827 W. Stanley Ave., Berwyn, IL
(prie MacNeal ligoninės)
Tel. (708) 749-4617
Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DR. MAGDALEN BELICKAS

DANTŲ GYDYTOJA

Pensilvanijos nuotaida

4007 W. 59 St.

Tel. (312) 735-5556

507 S. Gilbert, LaGrange, IL.

Tel. (708) 352-4487

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDIJOS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

CHIRURGIJA

NE ANGELAI

— Lietuva ir lietuviai mus apvylė: kraštas nualintas, žmonės sugadinti.

— Lietuva graži ir šviesi: žmonės nuosirdūs, vyksta dideli darbai, kraštas keliasi iš sunkaus miego.

Tai dvi kraštutinės nuomonės, neseniai sugrįžusių iš višnagės Lietuvoje. Ir vienos, ir antrosios nuomonės reiškiama tvirtai įsitikinę, kad kaip tik tokia Lietuva matė, kad jų nuomonė yra teisinga. Be abejo, tokių ir panašių išsireiškimų esame kiekvienas girdėję. Tiesiog nežinia, kuo tikėti — rūškianu rudens žvilgniui, ar šviesaus pavasario pažadai.

Tikrovė turėtų glūdėti kažkur tarp tų dviejų kraštutinių, tik reikia jos paieškoti. Nėra abejonės, kad mes, keletą dešimtmečių praleidę toli nuo savo gimtojo krašto, turėję jį palikti baisiam likimui, ilgesio ir tam tikro kaltės jausmo skatinami, susikūrimė ne buvusios tėvynės, o kažkokios pasakų šalies vaizdą. Ir žmonės joje — ne paprasti mirtingieji, bet dvasios milžinai-galiūnai, didvyriai. Jokia žemiška silpnė negalėjo užtemdyti jų šviesios aureolės. Jau vien kartojant žodį Lietuva, sudrėkdavo daugelio akys, ir stiprus jausmas užspausdavo gerklę.

Kone 50 metų puoselėjame šį mitą ir skiepijame jį savo atžalynui, kuris — nors kartais ir nelabai noriai — pagaliau visiškai įsisavino tą suidealinatą tolimos, nepasiekiamos, kenčiančios Lietuvos vaizdą. Lietuvos, trokštančios laisvės, bet negalinčios kalbėti už save, todėl mes — išeivija — privilejome būti jos balsu, kurį pasaulis išgirs.

Kai 1989 m. tikrai pradėjome girdėti iš anapus Atlanto mūsų tautiečių laisvės šauksmą, pasitvirtino tai, kuo iki tol tikėjome: tikrai lietuviai buvo narsūs, vieningi, patriotiški. Jais ir Lietuvos vardu galėjome didžiuotis. Ta „dainuojanti revoliucija“ buvo tikra anos mūsų pasakos tąsa.

Ilgainiui „medaus mėnuo“ pasibaigė, ir kasdienybė, pasidėjusi išveigintu rūbą, pasirodė gan pilka. Lietuva pradėjo, ne visuomet sėkmingai, dorotis su naujakuriškomis problemomis, o jos gyventojai, netikėtai iš „akmens amžiaus“ patekę į XX šimtmečio galo įtaką, nežinojo, ko griebtis, ko pirma norėti. Jiems reikėjo išmokyti tai, prie ko mes esame pripratę.

Kai vaikas mokyklos vaikščioti ir dažnai sudrimba ant grindų, mes toleruojame — išmoks. Kai mokyns neįkerta matematikos uždavinio, mokytojas dar ir dar kartą aiškina. Tačiau savo tautiečiams Lietuvoje negalime atleisti, kad jie daro klaidas, kad išsirinko ne mums priimtinos partijos seimą ar prezidentą, kad, atvažiavę mūsų aplankyti, tiesia į viską rankas, visko nori...

ŽYDŲ MOKYKLA KAUNE

Trečiuosius mokslo metus baigė Kauno žydų sekmadieninė mokykla. 40 įvairaus amžiaus vaikų joje mokosi hebrajų kalbos, tikybos pagrindų, susipažįsta su savo tautos papročiais, dainomis, šokiais. Drauge su tėvais mokykloje buvo pažymėtos žydų šventės — Chanuka, Purim, Peisach ir kitos. Paskutinį mokslo metų sekmadienį dėsytoriai ir mokiniai išvyko į Trakus. Šiame mieste, Vytauto Didžiojo parko mieste, Kauno Didžiojo parko mieste, nuo seno yra gyvenę žydai. Atostogų dienomis mokysis pedagogai. Sekmadieninės mokyklos vadovas Motelis

Savo gyvenamajame krašte turime apčiai apgavikų, neteisėgų valdininkų, žmogžudžių, sukčių, plėšikų, organizuotų nusikaltėlių, gaujų... Daugelis darbai, kraštas keliasi iš sunkaus miego; pykstame ant policijos, jog negaudo nusikaltėlių, neapsaugo mūsų apylinkių; nesutariame tarpusavyje ir lietuviškos bendruomenės ribose, tačiau visa tai jau kasdienybė, įprasta ir natūrali! Žinoma, kai lygiai tokia pat kasdienybė — dar gerokai paastrinta įvairių sunkumų, trūkumų — pasireiškia Lietuvoje, mes puolame į desperaciją, kad kažkoks „homo sovieticus“, o ne mūsų idealizuoti tautiečiai, gyvena prie senojo Nemuno krantų.

Nejaugi vyresnieji tikrai pamiršo, kad ir anais nepriklausomybės metais nebuvo jau taip viskas „rožių lapeliais barstyta“? Ne visi lietuviai ir tuomet buvo švarūs, šventi, nepalieti jokios ydos, o tuometinė vyriausybė visiškai tobula. Kitaip tariant, Lietuva mažai skyrėsi nuo kurios kitos Europos valstybės — ir geromis, ir blogomis savybėmis.

Tik jau, susimildami, nesukibėkite griebtis rašymo priemonių ir įtikinėti, ką Lietuva per tuos 22 metus pasiekė, kokią pažangą padarė mokslo, kultūros, žemės ūkio ir kitose srityse. Visa tai mums žinoma ir dėl to nesiginčysime. Norime tik pabrėžti, kad Lietuvoje ir tuomet, ir šiandien gyvena žmonės, o ne angelai. Žmonės daro klaidas ir iš jų mokosi, kurdami šviesesnį rytojų.

Po 1918 m. atsikurdama, Lietuva turėjo daug vargo ir problemų, bet stengėsi jas išspręsti. Ne visuomet viskas išėjo taip, kaip norėta. Iš perspektyvos galime sakyti: kodėl nedarė taip, kodėl nesielgė anai... Tuo metu perspektyvos dar nebuvo. Nėra jos ir šiandien. Mes galime padėti savo tautai, bet neturime teisės įsakinėti, vesti už rankos lyg vaiką. Tegul truputį pasvirdučiuoja, tegul ir klaidų padaro, o paskui iš jų mokosi tiesiai eiti. Nereikia krūpčioti, kad Lietuva jau slysta į bedugnę: neįkrito anuomet, išsilaikys ir dabar. Lietuvis atsparus, o mūsų tauta ne vieną krizę išgyveno. Žinoma, norėtusi, kad viskas eitų „kaip iš pypkės“ — juk mes mylime savo kilmės kraštą ir trokštame jam visokios gerovės. Bet neskubėkime nusivilti. Pirmiausia gerai vieni kitus pažinkime, susidraugaukime, įgauname pasitikėjimą vieni kitais, tuomet ir darbas vyks sėkmingiau. Po tiek dešimtmečių išsiskyrimo esame vieni nuo kitų gerokai nutolę ir tą spragą reikia pirmausia užkamsyti, kad pro ją nešvilpautų kritikos, kaltinimų, nepasitikėjimo ir vertinimo vėjai. Pažinkime ir vertinkime vieni kitus kaip žmones, ne kaip legendų asmenybes.

D.B.

Rozenbergas tobulinsis trijų savaitių hebrajų kalbos mokytojų kursuose Izraelyje, Irina Gerberienė — pasaulinės žydų agentūros „Sochnut“ rengiamuose užsiėmimuose St. Peterburge. („Kauno diena“, 06.10)

NAUJA TV STOTIS KAUNE

Kaune pradėjo veikti nauja televizijos stotis „Kaunas Plus“. Ji perims anglų ir vokiečių palydovinių televizijos programų transliaciją, organizuos jų vertimą į lietuvių kalbą. Taip pat bus transliuojamos vietinės žinios. „Tai bus televizijos mokyklis pedagogai. Sekmadieninės mokyklos vadovas Motelis

POLITINĖS-VISUOMENINĖS KONFERENCIJOS SIŪLYMAI

Jungtinių Amerikos Valstijų Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarybos sukvietė politinės-visuomeninės konferencijos, įvykusios 1993 m. birželio 19-20 d. Detroito priemiestyje Southfield, Michigan valstijoje;

Įžanga

Lietuvos išeivija, okupacijų grėsmėje išvyta iš savo krašto, kone penkiasdešim metų ištvėrė, išsilaikiusi ištikima Lietuvai, mylėjo ją romantiškai, šaukė laisvajam pasauliui apie tautos skriaudą bei sovietinę priespaudą, stengėsi išlaikyti nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo bylą gyvą tuo metu, kai pačios lietuvių tautos balsas buvo užgniauztas ir negalėjo prasikverbti pro Sovietų Sąjungos užleistą uždangą.

Išeivija yra susirūpinusi Lietuvos ateitimi, turi pareigą ir jautia teisę dėtis į Lietuvos valstybės atkūrimą visomis savo jėgomis.

Išvados

1. Lietuvių tautą sudaro bendros tautinės sąmonės lietuvių kilmės lietuviai, todėl pilietybės, nuosavybės ir žmogaus teisių požiūriu jie yra lygūs, nepaisant, kur jie gyvena.
2. Išeivija suvokia, kad, pere-

nant į laisvąją rinką, teisingumo bei teisėtumo įgyvendinimas yra svarbūs veiksniai demokratizacijai įgyvendinti.

3. Išeivija savo talentu ir patirtimi yra pasiruošusi dėtis prie Lietuvos materialinės ir kultūrinės gerovės vystymo ir sveikina išeivijos organizacijas bei pavienius asmenis, savo iniciatyva dirbančius šį darbą.

4. Abipusiškai naudingiems, geriems santykiams tarp Lietuvos ir išeivijos patarnaus:

a. Lietuvos valdžios skatinimas ir rūpinimasis kultūriniais ryšiais su išeivija valstybinėje ir privatinėje kultūrinėje plotmėje;

b. vyriausybės pagalba, stiprinant ryšius tarp užsienio ir Lietuvos švietimo profesionalų, išeivijos lietuviams tarpininkaujant;

c. valstybės parama atsikuriantis jaunimo auklėjimo organizacijoms, perleidžiant joms esančias valdžios nuosavybėje jaunimo stovyklas bei paliekant jaunimo organizacijas savarankiškas;

d. objektyvesnis ir greitesnis susijūtinėjimas tarp Lietuvos ir išeivijos.

5. Konferencija mano, kad paskolos laktų išleidimas stiprintų Lietuvos ūkį.

6. Pripažindama prezidento teisę keisti ambasadorius, konferencija prašo Lietuvos

Respublikos prezidentą pakeisti savo dekretu ir palikti Stasį Lozoraitį ambasadoriaus pareigose Jungtinėse Amerikos Valstijose, o ateityje, skiriant ambasadorius išeivijos kraštuose, konsultuotis su Lietuvių Bendruomenės valdybomis.

7. Susijūtinėjimo priemonių (televizijos, radijo, spaudos) valstybinė nuosavybė ir kontrolė prieštarauja tikros demokratijos apraiškai. Siūloma Lietuvos valdžiai, kad šios susijūtinėjimo priemonės būtų visiškai privatizuotos.

8. Užsienio investavimui skatinti ir savitarpimui pasitikėjimui stiprinti Lietuvos valdžia turi užtikrinti, kad sudarytieji teisiniai sandėriai būtų vykdomi.

9. Išeivija reikalauja susirūpinimą dėl valdžios planų ruošti karinius specialistus valstybės apsaugai buvusios Sovietinės Sąjungos karinėse struktūrose, steigti bendras su Rusija karines gamyklas ir ginkluoti Lietuvos kariuomenę vien rusiškais ginklais, tuo pačiu paliekant Lietuvą rytų įtakoję.

10. Konferencija prašo JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybą konferencijos dalyvių detalius pageidavimus perduoti Lietuvos valdžios atitinkamiems organams, atkreipiant jų dėmesį į tuos dalykus.

Dr. Jonas Valaitis moderuoja sesiją „Šiandieniniai demokratijos pavidalai ir valstybės vaidmuo Lietuvoje“. Simpoziume dalyvavo (iš k.) — Romualdas Ozolas, Lietuvos Centro judėjimo pirmininkas; Adolfas Šleževičius, Lietuvos Demokratinės darbo partijos pirmininkas; Saulius Šaltenis, Tėvynės sąjungos atstovas; Aloyzas Sakalas, Lietuvos Socialdemokratų partijos pirmininkas. Sesija vyko JAV LB rengiamoj politinėje visuomeninėje konferencijoje birželio mėn. 19-20 d. prie Detroito. Nuotr. R. Kubiliūtės

TRUPUTIS KITO GYVENIMO

VIDMANTAS POVILIONIS

4 Raudonos, peršviečiamos, nepaprastai jautriai pasisukančios ir menkiausia šlamesi. Toliau vaidino filmuotojus. Spragėjo foto aparatas, tik ne į paveikslus, o į mius. Vienas, ištiesęs mikrofoną, kišo Čiurlionytei tiesiog į burną.

— Šalin, šalin, — mosavo rankomis susijaudinusi moteris. Bet kalbėjo toliau. Supratome, kas vyksta, nekreipėme dėmesio.

Stovėjome prie „Karalių pasakos“. Vadovė klausė, ką sako mums paveikslas, ką sako šviečianti Lietuva karalių rankose. Žiedas aplinkui susispaudė. Pajutau alsavimą į pakaušį. Atsisukau. Užsikvėpęs ant manęs, stovėjo ištikimasis palydovas. Sumišęs žengė žingsnį atgal, vos nepargriuvo.

Ištiestas mikrofonas nespėjo puldinėti nuo vieno prie kito. Pajutome: jie vargšai. Buvo nebetoli ši diena. Bet baimės nebėliko. Ne, nepamiršau. Dar priminė: — Vedžiojai juos po miestą, rodei, kur buvo buržuazinės Lietuvos Nežinomo kareivio kapas.

— Aš nekaltas, kad jį nugriovėte. Bandau prisiminti ten buvusius: koks šuva pranešė? Bandau atsiminti veidus. Judas. Bet kuris? — Ko buvai pas Butkevičių?

Nepažįstu.

Ilgas aiškinimas. Atneša albumą. Ant lapo — baltas popierius su skyde. Matyti viena nuotrauka — žiovaunantis žmogus su pizama. Eina ankstyvą rytą nuo priebečio takeliu į sodą. Matyt, slaptaif nufotografuotas.

— Nepažįstu.

Greičiau į tą rūšį, greičiau. Dar kartą iškarto, veda koridoriais, laiptais žemyn. Lydi Aleinikovas. Pirmame aukšte prie durų su vilkeliu skambina. Niekas neatidaro. Stovime gal valandą. Pasitęs nuovargis. Pamažu pradėdau atsipalaiduoti. Galva plyšta. Pamečiau laiko jausmą. Atrodo, stovime per naktį. Aleinikovas draugiškai kalbina dar pagalvoti. Kol neatsidarė durys. Kol po pirmojo tyrimo mano gyvenime, pirmą kartą nežadė ir kamera. Dar nesuprantu, kad toks laukimas paruoštas tyčia. Trokštu į rūšį, o sargas neskuba. Stebi mane peledos akimis. Jose — pašiapi nepaįkykanta. Rankos juda: instinktas. Prisimena, kaip dar neseniai laikais galvelės į sienas daužė, pirštelius tarp durų laužė. Jaučiu, galvoja: mačiau ne tokių, pradėjome dirbti su smargliais. Pelėdos akyse žiebiasi profesionalo geismas greičiau pabaigti reikalą.

...ir iš kažkur atsiranda jėgų. Man regis, kad į jo siūlymus atsakineju sąmojingai.

DUGNE

Jokių didingų minčių. Nei praetities, nei ateities. Tik esamojo laiko suvokimas: nuovargis, alkis, noras miegoti. Pamiršau viską — darbą, pažįsdamas, visą buvusį gyvenimą. Prieš akis slenka nepaprastai ryškūs dienos tyrimo tekstas. Veidų išraiškos. Kalbos niuansai. Jie nėra tokie protingi, kokie atrodo patys sau. Ne tokie, kaip rašo knygos ar rodo filmai. Atsikeliu. Vaikštau pirmyn atgal. Kur nuovargis? Kampe stovi kubilas. Ak taip, tai garsioji paraša. Pakeliu dangtį. Į nosį trenkia savaitę rūgusio šlapimo kvapas. Reikėtų susijūtinėti.

Ką turiau atsiminti? Mažiau kalbėti. Leisti kalbėti jiems. Ima depresija: daug klydau.

PRIIMTI PRANAŠĄ

Tik tuomet, kai Dievą mylime net labiau už tėvą ir motiną, už sūnų ar dukrą, sugebėsime iš tikrųjų mylėti savo brangiausius asmenis. Tik tuomet, kai nebijosi iš meilės Kristui net ir savo gyvybę prarasti, pajėgsime nesavanaudiškai ir teisingai mylėti ir gerbti žmones.

Šio sekmadienio evangelijoje (Mato 10:37-42) girdime paskutinę dalį Kristaus kalbos apaštalams, juos išsiunčiant skelbti ir rodyti žmonėms, kad Danguis karalystė jau čia, kad Dievas nepasmerkia, o išgelbsti žmones.

Virš visko labiau mylėdamas Dievą, išikūnijusį Kristuje, žmogus išvengia egoistinės meilės, kuri gali pasireikšti ne tik tiesiogine savimeile, bet ir netiesiogine savimeile, nukreipta į savo artimiausius asmenis. Kai meilė yra iš Dievo, ji reikiasi pagarba ne vien tik mylimam asmeniui, bet visiems žmonėms, visai Dievo sukurtai tvarinijai. Tikra meilė auga per asmens meilę, bet plinta ir į kitus, išmoko aukotis ir gilina ryšį su Dievu.

Šio sekmadienio pirmame skaitinyje iš antrosios Karalių knygos (2 Kar 4:8-10, 14-16) girdime apie tokį vaishingumą — apie turtingą moterį, kuri, sutikus pranašą, užprašė jį pietų. Jos vaishingumas buvo toks nuosirdus, kad, kai tik pranašas Eliziejus keliavo pro jos miestelį, jis visuomet užsukdavo į jos namus; ji su vyru savo namuose net atskirą kambarį jam įruošė. Čia, daugelį šimtmečių prieš Kristų, ji darė tai, apie ką Kristus kalbėjo, sakydamas: „Kas priima pranašą dėl to, kad jis pranašas, gaus pranašo užmokestį... Ir kas paduos bent taurę šalto vandens atsigerti vienam iš šių žmonių dėl to, kad jis yra mano mokinys... taisy neprisiras savo užmokesčio“.

Ir čia svarbu pastebėti, kad Senojo Testamento pranašo sąvoka turi panašumų į Kristaus siunčiamų apaštalų. Kitos moters reakcija, sutikus Eliziejaus pirmąją Eliją, parodo, kaip pranašas atpažįtamas: „Dabar aš žinau, kad tu esi Dievo žmogus ir kad Dievo žodis tavo lūpose yra teisingas“ (1 Kar 17:24). Dievo žmogus Senajame Testamente pasižymi ne aiškiaregybe, ne mistika, o tuo, kad jis neša žmonių Dievo žodį, kuris yra pilnas tiesos. O tiesa pasirodo tuo, kad Dievo žodis — veiksmingas, išsipildo.

Jau paryčiui krentu ant lentų, užmiegu. Atsibundu nutirpusiomis rankomis, nustebeję žiūriu: kur aš? Liepiu sau: neimk galvon. Ir vėl miegas.

Atsidaro mažas langelis — kormušė. Pasirodo ranka su forminės duonos puskepalium. Puolu, paimu.

— Puodelį, — sako.

— Neturiu.

Ikiša visą arbatinuką su drungnu vandeniu. Kertu su didžiausiu malonumu. Lauke tamsu. Kamera pašėlusiai giliai. Koridoriuje žvanga arbatinukai. Keiksmas. Retkarčiais susisūkauja gretimose kameroje sėdintys kriminaliniai, juos peršaukia išplėręs moters balsas.

Veriasi durys. Keli prižiūrėtojai veda į lauką. Kiemas vakar atrodė niūrus. Dabar tarsi nutviekstas saulės. Keli tipai sodina mane į gaziką (automobilis). Įeina dar vienas — spoguotas drimba. Tai kvietinys, iš gatvės? Bet aš jį jau kažkur matęs. Berods, komjaunimo veikėjas.

Išėda Rimkus tuo pačiu nudrįžusiu liutpaltiu. Mane saugiai saugo du saugumiečiai, Rimkus — prie vairuotojo. Kol stovime, atsisuka ir sako:

— Visus likvidavome. Dabar šnekėsi. Pabrėžtinai nusisukęs, žiūri pro priekinį langą. Meta pro petį;

— Vešime juos į Vilnių.

Vaziuojame Vytauto prospektu. Saulės kupinas miestas. Sudievu, Kaune, mylėjau tave pasiūtiskai.

Žmonų pilnos gatvės: skubate, negalvojate apie mus. Kas tie mes, aš ir pats nežinau. Nežinau, kiek sumitų. Jautčiausi kito pasaulio žmogus. Nepriklausau šitam skrudėlynui: jie išsirinko mane.

Privaziavome VI Fortą.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

TURIME BŪTI BUDRŪS

Lietuva gegužės 23 d. deramai paminėjo 1948 m. tą patį mėnesį ir dieną bolševikų įvykdytų, pačių didžiausių lietuvių tremimų į Sibiro 45 m. sukaktį. Sukaktis buvo prisiminta ir Horizontaluose. Tuo tarpu, nepriklausomybė vėl atgavusi, Lietuva jau nebe pirmą kartą birželio 14 d. mini kaip tautos Gedulo ir Vilties dieną, kuri valdžios paskelbta nedarbo diena. O išeivijoje per metus vadinami Baisiojo Birželio įvykiai vienu prasmingiau, kitur lėkščiau, buvo paminėti sekmdienį, birželio 13 d. Apsisprendimui važiuoti į vietas Lietuvių Bendruomenės apylinkės ruošiamą minėjimą Lemonte, kur, kaip atrodė, jis turėtų būti pats prasmingiausias. Ir neapsirikom.

11 val. ryto, prieš pradėdant ta praga aukoti Mišias, Pal. J. Matulaičio misijos šventovė Lemonte su priekyje jos esančiu koridorium buvo pilna žmonių. Nuo altoriaus suskambėjo Lietuvių Operos vyrų ir jų talkininkų-veteranų choro, diriguojant muz. A. Vasačiui, giedama giesmė „Dievas mūsų prieglaudą ir stiprybę“. Kai prie altoriaus artėjo procesija, skautų vėliavų ir vaikų palydima su patarnautojais, lektorais, Mišių aukotojais – kun. L. Zaremba, SJ bei prel. J. Prunskiu – choras Sibiro aukų prisiminimui giedodavo „Amžina atilsis“. Įspūdis už širdies griebiantis. Prasidėjo Mišios, išklausemė neilga iš Lietuvos grįžusio misijos vadovo pamokslas, išpuodingai nuskambėjo sol. D. Stankaitytės ir choro giedama giesmė „Maria Mater...“. Po pakylėjimo aidėjo vyrų choro giedamas „Tėve mūsų“, dar vienas sol. D. Stankaitytės atliekamas kūrinys ir Mišių pabaigoje choro giedota „Marija, Marija“. Ir visa tai, daugeliui žmonių priėmus komunią,

Paskutinių metų aukos

Tautos Gedulo ir Vilties dienos proga prisiminkime ir vieną kitą Sibiro tremtinių, mirusių šiais metais. Jų žirtis buvo paminėta Lietuvos spaudoje.

1993 m. pačioje pradžioje, eidamas 97-sius metus, mirė Steponas Pajarskas, Lietuvos kariuomenės savanoris, pokario partizanų kovų dalyvis. Gimė 1896 m. Svedasų vls., Jėtkonių km., 1919-21 m. gynė Lietuvos nepriklausomybę, kovodamas su bermontininkais ir lenkais. Kaip rašoma „Lietuvos aide“, nuo 1944 m. S. Pajarskas aktyviai įsitraukė į partizanų vedamą kovą kartu su dukra Veronika, vėliau ištremita į Vorkutą, buvo Algimanto apygardos partizanai-ryšininkai. Sūnus Albinas, žuvęs 1949 m., buvo šios apygardos štabo viršininkas.

1993 m. 19 d. mirė buvęs Permės srities tremtinys Vincas Grenda. Pasak laikraščio „Tremtinys“, dar nepilnametį jį 1945 m. enkavedistai suėmė gimtajam Svirplionių kaime, Kaišiadorių raj. ir, leidę pasiimti tik gabalėlį duonos, mamos maldaknygę bei keletą rublių, nuvarė į Kaišiadorių geležinkelio stotį. Tremtyje išbuvo visą dešimtmetį, kol 1957 m. buvo leista grįžti į Lietuvą. V. Grenda nuo pat Atgimimo pradžios aktyviai dirbo Kaišiadorių tremtinių bendrijoje. Parašė ir išleido savo atsiminimų knygėlę „Prie Uralo“. Buvo vedęs taip pat tremtingę.

užtruk tik valandą. Taip be jokios pompas, natūraliai, bet kartu ir iškilmingai, bažnyčioje pagerbti lietuvių tautos kankiniai.

Paskui perėjome į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę, kur įvyko labai trumpa minėjimo antroji dalis. Čia, PLC kultūrinių reikalų vadovė B. Nainienė pristatė naują LB Lemonto apyl. valdybos pirmą G. Kazėną, jis tarė mažiau negu 5 minutes užtrukusį žodį. Padėkojė dvasininkams, solistei, chorui ir dirigentui, G. Kazėnas aptarė birželio įvykius, pabrėždamas, kad 1941 m. trėmimai – tai pradžia lietuvių tautos kančių, pradžia genocido, kuris tęsėsi iki komunizmo subyrėjimo. Jis kalbėjo: „Kai 1965 m. Lietuvių Opera surengė birželio įvykių minėjimą McCormack Place su Verdi „Requiem“, bolševikų agentai nerėsi iš kailio, rinkdami informaciją ir nuotraukas atlikėjų, dalyvių, kaip inkriminuojančią medžiagą...“ Buv. Lietuvių operos narys G. Kazėnas trumpą kalbą baigė šiais žodžiais: „Kaip poterių, kaip maldą kartojam diena iš dienos, tai turime metai po metų kartoti ir priminti pasauliui, ir kartą kartoms apie praužusį tautos genocido laikotarpį. Ir turime būti budrūs, kad ateity tas nepasikartotų“.

Tuo minėjimas ir buvo baigtas, kun. L. Zaremba dar truputį pakalbėjęs apie dabarties Lietuvą, kurios vaizdas esąs nei per daug šviesus, nei per daug tamsus. Iš minėjimo, nei kalbėtojų, nei pamokslininko nenuvarginti, skirstėmės į saulės šviesoje skendintus priemiesčius, beveik kiekvienas savo mintyse prisimindami tuos gimines, artimuosius, pažįstamus, kurie kentėjo ir mirė Sibire ar sugrįžę Lietuvon.

Kovo 1 d. po sunkios ligos mirė Filomena Šiušienė-Bernatonytė, buvusi Magadano kalinė. „Tremtinys“ rašoma: „Filomena buvo šviesus žiburėlis visiems Magadano kalėjusiems lietuviams. Ji gavo darbą, susijusį su naktinėmis komandiruočėmis ir sugebėjo palaikyti ryšį su visais Magadano lageriuose esančiais lietuviams. Stengėsi kiekvienam padėti kuo galėdama“.

Kovo 16 d., eidamas 63-sius metus, staiga mirė partizanė, vėliau Džeskazgano lagerių ka-

KUN. ALBINO MARČIO KUNIGYSTĖS 50 METŲ JUBILIEJUS

Kun. Albinas Martišius.

Kun. Albinas Martišius-Martišiusas š.m. birželio 6 d. Belle, West Virginijoje, Sv. Jono bažnyčioje šventė 50 metų sukaktį Dievo tarnyboje.

Dabartinis klebonas kun. Howard Bich trumpai papasakojo kun. Albino biografiją ir po 50 metų patirtus sunkumus ir jo atliktus darbus.

Kun. Albinas Martišiusas 1943 m. birželio 6 d. Vilkaviškio katedroje vyskupo Antano Karoso buvo išvėntintas į kunigus. Prancijos vyko Lankeliškio – gimtojoje parapijoje.

Pirmas jo apaštalavimo darbas buvo Alvite, Sv. Onos parapijoje; tuo laiku ten klebonu buvo kun. Antanas Vilkaitis, pasižymėjęs gražiais pamokslais.

Neilgai jaunam kunigui teko dirbti gimtajame krašte. Antrojo Pasaulinio karo audrai artėjant, pasitraukė į Vakarų Vokietijoje, Hanau karo pabėgėlių stovykloje, išteigė visiems katalikams Pabėgėlių bažnytelę. Karo metu Leipcege buvo pabėgėlių dvasios vadas – kapelionas. Jo meilė Dievui ir

linys ir ten vykusio kalinių sukilimo dalyvis Vytautas Milvydas. Palaidotas Palangoje.

Kovo 16 d. mirė Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Elektrėnų skyriaus narys Kazimieras Samuolis. Gimęs 1929 m. Kauno vls., Vaisvydos km. Mokėsi Kauno mokytojų seminarijoje. 1947 m. gegužės 24 d. jį, antrakursį studentą, sovietinis saugumas suėmė už dalyvavimą rezistencinėje spaudoje. Už antisovietinį eilėraščių buvo nuteistas 10 metų lagerio. Kalėjo Gorkyje, Karagandoje, Vorkutoje. Į Lietuvą grįžo 1955 m.

Balandžio 24 d. tragiškai žuvo (paskendo) Jurgis Celiešius, gimęs 1927 m. Jis buvo „Geležinio vilko“ rinktinės, Tauro apygardos partizanų-ryšininkas, vėliau Kingyro lagerio politinis kalinis. Palaidotas Kauno raj. Jonačių kapinėse.

bažnyčiai buvo neribota, dažnai, rizikuodamas savo gyvybe, stengėsi patarnauti kitiems.

1946 m. atvyko į Čikagą pas seserį Uršulę Eidietienę. Amerikoje pradžia nebuvo lengva. Priglaustas dėdės kun. Juozo Martišiaus – Gary, Indiana, Sv. Kazimiero parapijoje ir East Čikagoje, Indiana, Sv. Pranciškaus parapijoje stengėsi skubiai mokytis anglų kalbos, kad galėtų geriau tarnauti visiems tikintiesiems. Studijas gilinti įstojo į St. Joseph College, Rensselaer, Indiana, ir St. John's universitete Collegeville, Minnesota.

1951 m. Charleston, West Virginia, vyskupas pakvietė kun. Albiną dirbti West Virginijoje, kur katalikų mažai, o kunigų trūkumas didelis, tai vienam kunigui dažnai tekdavo aptarnauti, ne tik parapijos žmones, bet ir misijų bažnyteles. Kun. Albinas dirbo eilėje parapijų W. Virginijoje.

1981 m. su W. Virginia vyskupo palaiminimu išėjo užsi-tarnautam poilsui – pensijon, bet vyskupo prašomas sutiko likusią gyvenimo dalį praleisti West Virginijoje su tikintiesiais, kuriems jis atidavė visas savo jėgas, skelbdamas Kristaus mokslą.

Seselė Clara visų parapičių vardu išreiškė nuosirdžią padėką už kun. Albino pasi-sveikinimą apaštalavimo darbui.

Kun. Albinas nenustoją dalintis jam suteiktomis dieviškomis ir žemiškomis malonėmis. Kiek jo išgalės leido, šelpė Lietuvoje ir Sibire mylimus tautiečius. Vilkaviškio vyskupijos katedrai atstatyti kun. Albinas jau paaugojo 5,000 dol. liepos 1 dieną kun. Albinas lankys tėvynę Lietuvą jau trečią kartą. Šį kartą jau laisvą ir

Gegužės 5 d. po ilgos ligos mirė buvęs Vorkutos politinis kalinis (62-oje šachtoje) Povilas Ulozas, gimęs 1931 m. Šakių aps., Plokščių kapinėse.

Tuo tarpu kovo 17 d. Rokantiškių kapinėse palaidota nepa-ilstanti Lietuvos pagrindinio darbininkė, mokytoja Bronė Šešto-kaitė, pogrindyje dirbusi nuo kun. A. Lipniūno arešto 1943 m., kai išsaugojo jo biblioteką, iki „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ paskutinio numerio. Jai jau reikia atskiro nekrologo.

Tai tik viena kita šiais metais mirusių Lietuvos partizanų, Sibiro tremtinių ir pogrindžio dalyvių pavardė. Ar visi tie asmenys pateks į PLB rengiamas „Lietuvos kancios“ knygas, kurių numatoma išleisti net keliolika tomų?

VL. R.

nepriklausomą.

Lankeliškioje, gimtojoje parapijoje, kartu su seserimis Brone Vilimavičiene, Adele Le-vickiene, Viktorija Medoniene, Izabele Rakauskienė ir jų šeimos bei visais tikintiesiais atžymės 50 m. savo kunigystės sukaktį, dėkodamas Visagaliui Dievui už visas suteiktas malones. Lietuvoje žada praleisti porą mėnesių, lankydamas vietas, kur per 50 metų buvo uždrausta lankytis.

Paklaustas, kodėl pasirinko West Virginia, jo atsakymas trumpas: „Šioje valstijoje neap-sakomai graži gamta, žmonės neturtingi, bet labai nuosirdūs ir giliai tikintys, o svarbiausia, jaučiau, kad Visagalis Dievas mane pasiūkė į šį Misijų kraštą.“

Nors ilgėjau lietuviškos kal-bos, kuri šiame krašte buvo re-tenybė, bet lietuviška spauda mane lankė per visus čia gyven-mo metus“.

Šią sukaktį paminėti iš Čika-gos atvyko brolis Valentinas, jo žmona Aldona ir jų sūnus Linas su šeima.

A. Pocienė

• Amerikietis politikas, mokslininkas-tyrinėtojas Ben-jamin Franklin įrodė savo teo-riją, kad žaibai yra elektra, kai 1752 m. birželio 15 d. Phila-delphijoje, perkūnijos metu išėjęs į lauką, leido į padangę aitvarą.

LOS ANGELES, CA TELEMARATONINIS SĖKMINGAI BAIGĖ GIMNAZIJA KONCERTAS

Edvardas Stasys Nelsas, Virgilijos ir Edmundo Nelsų sū-nus, baigė Brea - Olinda gimna-ziją. Visus ketverius metus buvo mokyklos garbės sąrašuose. Ypatingai pasižymėjo Califor-nijos Golden State ekonomijos ir istorijos egzaminuose. Edvardas baigė Sv. Kazimiero lietuviš-tinę mokyklą, šoko „Spindulio“ tautiniame jaunimo ansamblyje, dalyvavo skautų veikloje. Laisvalaikio mėgsta lenktyniauti dviračiu, statyti ir lenktyniauti radijo kontroliuo-jamas mašinas. Šį rudenį, Ed-vardas pradės studijuoti inžineriją California State University, Fullerton.

Edvardas Stasys Nelsas

Sekmdienį, birželio 6 d., Kaune, Dainų slėnyje, įvyko telemaratoninis koncertas. Jį rengė, režisavo ir pravedė Jūratė ir Arvydas Vilčinskai. Koncerto tikslas – surinkti lėšų vaikams (nuo 3-5 m.), sergan-tiems vėžiu. Tai Černobilio aukos. Dalyvavo dainininkai, ansambliai, rašytojai, liaudies ansambliai (pvz. „Jonis“), sportininkai (Šarūnas Martiulonis, kuris visus nustebino, padai-nuodamas su gitara, kurią pats skambino). Ir aš pats jame dai-navau. Koncertas, kuris užtru-ko 4 valandas, buvo transliuo-jamas per Lietuvos televiziją ir dvi radijo stotis.

Daug dėmesio buvo skiriama verslininkams ir firmoms, iš kurių buvo laukiama didesnių aukų sumos. Aukos į fondą plaukia dar ir šiandieną. Pamiršau paminėti, jog šiame koncerte dalyvavo per 30 kon-certo dalyvių be jokio honoraro. Tai buvo pirmas kartas, kad tiek daug dalyvių susirinko į sceną.

Juozas Nakutavičius

• Ar kas prisimena Juri Andropovą? Jis 1983 m. birželio 16 d. tapo Sovietų Sąjungos pre-zidentu, anksčiau buvęs komu-nistų partijos generaliniu sekre-toriumi.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

1993 METŲ TURISTINĖS KELIONĖS

603 Liepos 10–22
604 Rugpjūčio 8–23
605 Rugsėjo 1–15
606 Birželio 22–Liepos 7
607 Liepos 10–18
608 Rugpjūčio 1–12
609 Rugsėjo 18–27

Vilnius, Kaunas, Palanga, Šiauliai, Frankfurtas
Vilnius, Kaunas, Palanga, Šiauliai, Viena
Kelionė Popiežiaus lankymosi Lietuvoje proga.
Havajai – 4 salos
San Francisco, Hollywood, Los Angeles, San Diego
Alaska – 7 dienos laivu ir 3 dienos autobusu
Viena, Praha, Budapeštas

GRUPINIAI SKRYDŽIAI:

IŠSKRIDIMAI

Liepos 5, 12, 19, 26
Rugp. 2, 9, 16, 23, 30
Rugs. 6, 13, 20, 27
Spalio 4, 11

GRĮŽIMAI

Liepos 2, 9, 16, 23, 30
Rugpj. 6, 13, 20, 27
Rugs. 3, 10, 17, 24
Spalio 1, 8, 15, 22

Galima keliauti su grupe arba pavieniui. Galite užsisakyti kelionę su pilnu aptarnavimu arba tik lėktuvo bilietą. Užsakome viešbučius bet kuriame Lietuvoje mieste. Galima išnuomoti automobilį vienai dienai arba ilgesniam laikui. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitis: AMERICAN TRAVEL SERVICE, 9439 S. KEDZIE AVE., EVERGREEN PARK, IL 60642. Tel. 708-422-3000. Fax # 708-422-3163

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO – siunčiam oro linija

„Zaibas“ – virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9626 South 79th Avenue
Mokory Hill, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272

223 Kalverijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonai: 77-78-97 ir 77-83-92

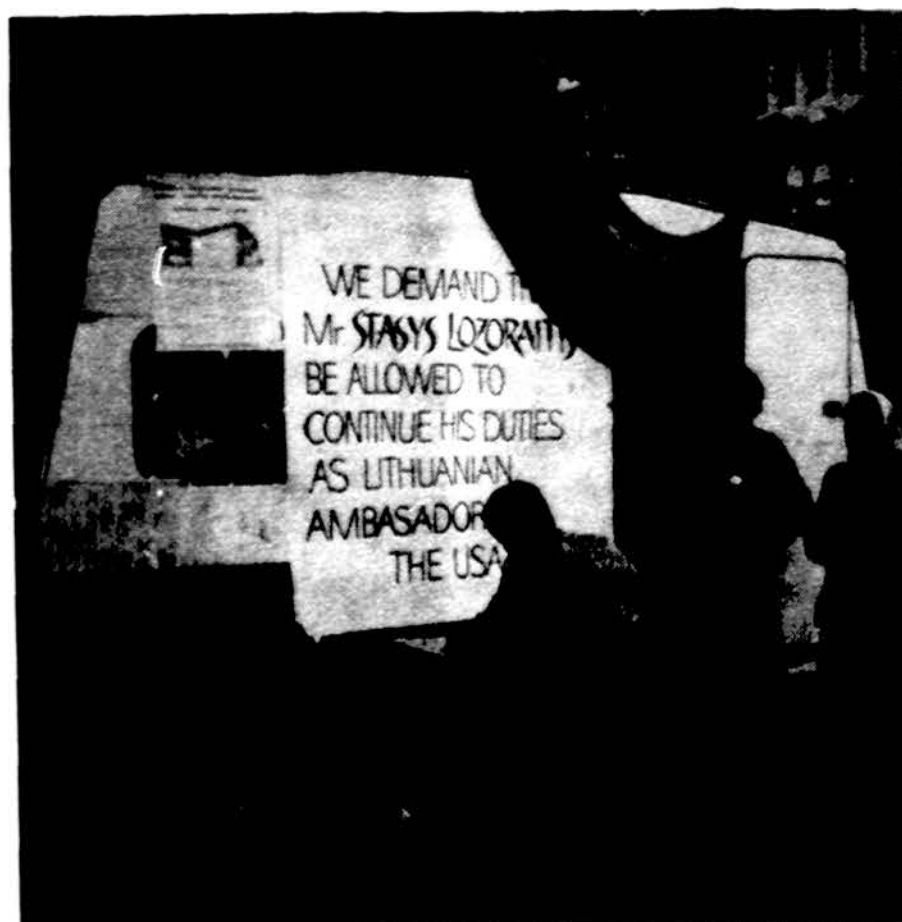
Who Cares? He Cares.

Join with us to proclaim His Gospel so that all will know His love.

THE MARIANS OF THE IMMACULATE CONCEPTION...

Founded in 1973, an international community of Priests and Brothers who, through action, teaching the power of Christ's love with locations around the world.

Contact: Fr. Bill Hayward, M.I.C.
Vocation Director
Congregation of Marians
Thompson, CT 06277
(203) 923-9565

Vilniuje, kur bado streiką yra paskelbusi M. Garšvienė ir kiti, žmonės pasi-rašo peticiją, reikalaujančią pakeisti Stasio Lozoraitio atšaukimą iš Lietu-vos ambasadoriaus JAV pareigų.

Midland Federal Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

Kursių marių idilė nepriklausomoje Lietuvoje.

NUO PRAEITIES IKI DABARTIES

Saugomos praeities relikvijos

Ne nuo vakar lietuvių tauta pradėjo kurti savo kultūrą, o statė ir kaupė ją per šimtmečius. Kad tas brangus tautos ir atskirų žmonių kūrybinis turtas laiko tekmeje neišnyktų, buvo pasirūpinta jį surinkti ir apsaugoti muziejuose.

Tenka nustepti, kiek daug įvairių muziejų turi Lietuva: vieni egzistuoja nuo senesnių laikų, kiti įkurti pokario metais, treti atsirado vėl nepriklausomybės atstatius. Paminėsiu kelis būdingesnius. Pirmiausia, nemažai jų įsteigta žymių kultūrininkų ir veikėjų atstatytose tėviškėse ar namuose: Basanavičiaus netoli Bartninkų, Vienolio Anykščiuose, Biliūno prie Anykščių, Čiurlionio Druskininkuose ir t.t. Čia įamžintas jų gyvenimas ir darbai. Panašiai užkonservuota senoji Lietuvos kaimo buitis etnografiniuose muziejuose Rumšiškėse ir prie Telšių. Kur kitur matytum šiaudiniais stogais pirkias ir trobas, tuos netolimos praeities kaimo kultūros liudytojus, jeigu ne ten?

Istorijos ir etnografijos muziejus Gedimino kalno papėdėje, istorijos muziejus pilies bokšte bei panašus Trakų pilies rūmuose sugrąžina lankytojus į senosios Lietuvos Kunigaikštijos praeitį, gyvenimą ir kultūrą. Be to, atstatytose Trakų pilies gyvenimų kazematuose neseniai buvo atidarytas muziejus, kurio gausios ekspozitai vaizduoja Lietuvos didikų ir bajorų gyvenimą, jų baldus, indus, puošmenis, aprangą, ginkluotę ir t.t. Ten pat įdomi ir niekur nematyta pypkių ekspozicija parodo įvairias jų formas ir papuošimus.

Be bendrosios kultūros muziejų, yra skirtų specialioms tikslams: Jūrų muziejus Klaipėdoje, Gintaro muziejus Palangoje, Arklio muziejus Anykščiuose, Vėlinių muziejus Kaune, Dailės muziejus Vilniuje ir kiti. Gintaro muziejus, įsikūręs didingose grafo Tiškevičiaus rūmuose, buvo uždarytas, bet sargybinis įleido „svečius iš toli“ į puošnų jo vestibulį. Tokio galėtų pavydėti ne vienas pasaulinio masto muziejus! Labai įdomus ir mano – ūkininko sūnaus – širdžiai mielas atkondė Arklio muziejus, kuriame eksponuojami arklio traukiami vežimai, rogės, ūkio mašinos ir padargai. Panašų buvau matęs Amerikos muziejuose, bet šie taip gyvai priminė jaunystės paties naudotus.

Kiek patyriau, Vėlinių muziejus yra retas – gal vienintelis toks pasaulyje. Dail. A. Žmuidzinavičius ne tik pats buvo žymus dailininkas-peizažistas, bet ir šio unikalaus muziejaus sumanytojas. Per eilę metų jis sukaupe daug figūrų, kurios vaizduoja vėlinių ir jo darbus, daugiausia pagal lietuvių

VINCAS ŠALČIŪNAS

pasakas, padavimus, dainas ir t.t. Muziejus užima kelias nemažas sales, kuriose rodomos piktos dvasios, iskaitant laumes, raganas ir kitas. Vienas būdingas eksponatas vaizduoja du modernius „vėlinius“ – Staliną ir Hitlerį – besidalijančius Baltijos šalis. Kai kurie eksponatai yra užsienio kraštų dovanoti. Muziejaus pirmame aukšte yra dail. Žmuidzinavičiaus tapybos galerija.

Anksčiau būta ir daugiau muziejų ar meno galerijų, įsitaisiusių bolševizmo atimtose bažnyčiose: Ateizmo – Šv. Kazimiero bažnyčioje, viduramžių meno – Pažaislio vienuolyne, Paveikslų galerija – Vilniaus arkikatedroje ir t.t. Šias šventoves sugrąžinus tikintiesiems, muziejai turėjo susirasti prieglaudą kitur.

Dabartis mieste ir kaime

Dabartinis kaimo žmonių gyvenimas gerokai skiriasi nuo prieškarinio. Kompaktiškus kaimus teko matyti tik keliose Lietuvos vietose, tačiau prie kaimų reikėtų priskirti ir tas vietas, kur žemės ūkio darbuotojai gyvena išlikusiuose vienkietuose arba specialiai įkurtose kolūkių gyvenvietėse. Tokiose vietose atsilankius, paaiškėja, ku skiriasi vieni ir kiti gyvenimo būdas.

Ar žmonės noriai paliko savo sodybas ir kėlėsi į kolūkių gyvenvietes? Būta įvairiai. Vieni atkakliai priešinosi, tai vietos valdžia turėjo nusileisti ir juos palikti sodybose. Kiti, kurių vaikai žemės dirbti nenorėjo, su skausmu dėl prastos nuosavybės pasirinko naujas gyvenvietes, kur būtų mažiau darbo, buitinis aprūpinimas būtų geresnis, parduotuvės arčiau, kultūrinės pramogos prieinamesnės. Dar kiti į jas kėlėsi, norėdami išvengti bausmės ir persekiojimo.

Vienas mano giminaitis, žemės ūkio inžinierius, su 5 asmenų šeima gyvena standartiname gyvenvietės name netoli Kybartų. Kelis dešimčių arų sklypelyje augina daržoves, laiko karvutę, šiek tiek paukščių. Pirmame aukšte yra salonėlis su gražiais baldais ir visą sieną užimančia spinta-bufetu, kuriame atkondė Arklio muziejus, tarp kitko, įrengtas televizorius ir stereo aparatūra. Kitas kambarys – valgomasis su indauja. Greta virtuvės ir prausykla. Antrame aukšte du ar trys miegamieji. Kaip vėliau patyriau, panašus išdėstymas ir apstatymas yra standartinis daugumoje kaimo ar miesto namų.

Gerų priešpiečių metu išsikalbėjome apie darbus ir gyvenimą kolūkių gyvenvietėse ir po reformos bei apie naujų ūkininkų gyvenimo perspektyvas. Pasak jo, pasikeitė tik pavadinimas (iš kolūkių į bendrovę), bet vadov-

bė žmonės išrinko tą pačią, ir darbo metodai paliko tokie patys. Laimė, kad šio ūkio vadovybė ne sauvaliavo, ir jos turėta technika liko neišdraskyta ar „nedingo“, kaip kitur įvyko. Dailis jaunėsi ūkio darbininkų gavo darbus miestuose ir į ten išsikėlė. Liekantieji gyvenvietėje gali iš bendrovės išnuomoti papildomus 3 ha žemės saviems reikálams. Nors nelengva, bet egzistuoti galima. Kai kurie to kolūkių darbuotojai, tarp jų ir mano giminaitis, nusipirko didesnius žemės plotus ir ruošiasi ūkininkauti. Nuo ūkinės reformos pradžios apie 80% buvusio kolūkių žemės jau buvo pereję į privačias rankas.

Ne viskas eina sklandžiai su ūkininkavimu: vieniems trūksta technikos (padargų), kiti neturi pinigų pasistatyti trobesius, treti, atpratę nuo sunkaus darbo ir pamėgę patiginiauti, nenori ar nesugeba imtis nelengvo ir atsakingo ūkininkavimo. Dėl to jų įsigyta žemė stovi nederbama. Mano giminaitis, jau prisivėjęs nemažai statybinių medžiagų, ketina statyti trobas ant nupirkto sklypo ir žada būti pavyzdiniu ūkininku. Kol įsigys nuosavą, naudosis bendrovės technika ir mokės nuomą. Bėda ta, kad bendrovė nenoriai į išnuomąją savo darbymečius metu, tačiau esą vilčių, jog bus galima susitarti.

Kaip anksčiau esu minėjęs, kolūkių plotuose yra išlikusių vienkietų, kuriuose tebegyvena buvę ūkininkai ar jų palikuonys, dažnai tu kolektyvinių dvarų darbininkai. Jų gyvenimas gerokai pranašesnis nuo gyvenančių gyvenvietėse turbūt dėlto, kad jų širdyse išliko nuosavybės ir meilės žemei jausmas. Turėjau progą apžiūrėti privatų vienkietį ir pasikalbėti su jo savininku Žemaitijoje. Mat, tolimas mano žmonos giminaitis, mūsų turo vadovas, da-

bar gyvenantis Kaune, sumanė aplankyti savo tėvus ir mus su juo gyvenimu supažindinti.

Nemažas tas ūkelis – iki šiol 3-jų hektarų nuosavybė kolūkių pašonėje, o dabar padidintas, iš bendrovės nupirkus dar 6-8 hektarus. Nežinau, kaip jam buvo leista laikyti tuos 3 ha, bet žinau, kad jis buvo autobuso vairuotojas, vežiojęs kolūkių darbininkus į darbą ir vaikus į mokyklą. Būdamas apskrus, galėjo išsiderėti sau didesnę žemės plotelį. Turi kaimo tipo medinį namą, tvartą, daržinę, paukštinę, kūdrą. O tu paukščių, kokių tik nėra – antys, žąsys, vištos, balakutai su savo prieaugliu maišosi po visą kiemą. Specialioje kūdroje augina mėsos žuvis, o sodelis pilnas vaismedžių.

Aiškliai matyti, kad šiems žmonėms maisto nestinga. Turi ir pinigų, nes kieme pasistatė mūrinį pastatą, kurį išnuomoja vestuvėms ir pramogoms. Sklepe įrengta moderni virtuvė, prausyklos, pirmame aukšte – salė, o antrame – šokiama ir nakvynei vieta. Ūkininkas sakė, kad jis visa tai pastatė savo rankomis, pusbroliui padedant. Ir dabar, man bežiūrint, jiems pavyko iš seno sunkvežimio griaučių padaryti primityvų, bet ūkiui labai reikalingą, traktorių. Pievoje ganėsi karvė, keletas avių ir arklys, kuris stovėjo nejudamas. Paklaustas, ar tą arklį naudoja lauko darbams, šeimininkas nusišypsavo ir paaiškino, jog tas arklys taip senas, kad net mūsų nusišypsoti nepajėgia.

Pradėjo temti. Šeimininkas atėjo į trobą patenkintas, kad pavyko užvesti „naują“ traktoriaus motorą. Šeimininkė, kitoms moterims padedant, pagaminavo vakarienę ir gausias valgiais apkrėvė stalą, ant kurio šeimininkas pastatė įvairių gerimų. Vaisiū ir virtinio, kad ūkininkams badauti neteks. Po vakarienės paaiškėjo, jog mus pernaktins savo turimuose kambariuose, kur jis su žmona gyvena žiemą, o čia – vasarą. Ten nuolat gyvena ir namus prižiūri jų dukra, kita pavasari baigianti gimnaziją. Telšiuose namas mūrinis, trijų aukštų, prie jo nemažas sodelis. Salone per visą sieną driekiasi spinta-bufetas, yra sofa-lova, spalvotas televizorius, aukštos kokybės baldai. Pradėjau įtarinėję – iš kur visa tai? Tačiau vėliau, kur tik teko lankytis, pastebėjau, jog miestuose toks namų apstatymas yra standartinis.

Dažnai butas susideda iš dviejų nedidelių kambarių, vonios, tualetų ir virtuvės, kurioje ir valgoma. Paprastai virtuvės krosnis kūrenama dujomis. Butas apšildomas radiatoriais, kuriuos karštas vanduo atvestas iš centrinės miesto katilinės. Grindys išklojamos kilimais, kuriuos taupant, batai dažnai paliekami koridoriuje. Vieno in-

žinieriaus šeima Vilniuje turi dviejų kambarių butą, kurio salonėlis naktį tampa miegamuoju, sofą pavertus lova. Vakarai miega gretimame kambaryje. Stalas salone užimtu per daug vietos, tai jis stovi kampe su nuleistais sonais. Jei yra svečių, stalas pastatomas kur reikiama, o jei jo per mažą, tenka toki pat skolintis iš kaimynų.

Supramonintoje Lietuvoje gyventojų svorio centras persimetė iš kaimo į miestus, kur darba lengviau rasti ir socialinis bei kultūrinis gyvenimas turtingesnis. Kol automobilis buvo tik svajonė, viešas ir pigus transportas buvo didelis patogumas miesto gyventojams. Jiems padėjo ir nebrangus buitinis aprūpinimas (elektra, šiluma, vanduo, dujos). Tačiau didžiausia problema miestuose buvo ir tebėra butų stygius. Taip pat yra sunkiau apsirūpinti maistu mieste, nei kaime. Tų miestiečių, kurie prie namų ar užmiestyje neturi daržo ar sodelio, gyvenimas yra labai vargingas.

Šešių arų daržas yra didelis papildomo maisto šaltinis. Jame auginamos įvairios daržovės, bulvės, uogos ir vaisiai užtikrina sotesnes dienas. Dėl to kiekvienas, kam įmanoma, stengiasi jį gauti, išnuomoti ar ba nusipirkti. Bet daržas pareikalauja nemažai darbo, laiko ir pasišventimo. Laimingi tie, kurių daržai pasiekiami autobusu ar traukiniu. Bet ir tai nelengva, ypač kai reikia nusigabenti kibirą, pintinę ar įrankį. Dėl to kiekvienas stengiasi daržą pasistatyti nemelį, kuriame ne tik daiktus laiko, bet ir atgula poilsui, ypač lyjant. Jau anksčiau minėjau, kad daržuose daug kas emė statytis namus.

Tačiau daržai sudaro nemažai sunkumų: reikia parūpinti mėslo, aparti, sodinti, laistyti, derliu namo pargabenti, namie sandėliuoti. Bulvės dažnai apninka Kolorado vabalas ir gresia jas sunaikinti, o pesticidų nėra. Žmonės praleidžia ištisas dienas rankomis juos nuo virkščių rinkdami. Jie nuvarge grįžta vėl į namus, o už kelių dienų – vėl tas pat. Be to, apginti derlių nuo vabalų yra lengviau, negu nuo vagių. Jie pavagia pomidorus, bulves, uogas, obuolius. Kokia skriauda tiek darbo įdėjus! Kas turi automobilį ir gauna benzino, tas lengviau nuvyksta dirbti ar apginti derlių nuo kenkėjų ir vagių.

Tokių gyvenimą mačiau Lietuvoje pernai. Girdime ir žinome, kad pastaruoju metu prisidėjo daugiau bėdų: kylančios kainos, infliacija, pinigų trūkumas, benzino stygius ir t.t., jau nekalbant apie šaltus butus ir neturimą šilto vandens. Atrodo, kad ir naujoji valdžia tu problemų greitai neišspręs. Tačiau tėvynainių laišškai ir pasakymai išreiškia viltį, jog gyvenimas kada nors grįš bent į tokį lygį, kokį čia aprašiau.

Judita Martin, R.D.H. (su tamsiu svarkėlu) po sėkmingos dienos Kauno Poliklinikoje su kolegėmis stomatologėmis. Judita daug laiko ir jėgų yra paaukojusi padėti Lietuvos stomatologams ir jos pozityvus nusiuteikimas turi labai daug įtakos.

O KAS MAITINS MIESTĄ?

Lietuvoje birželio mėnuo pažymėtas Gedulo ir Vilties diena. Prieš penkerius metus pažadinę savo atmintyje tą baisią Lietuvos praeitį, minime gedulą ir juo apgaubta netekti, turėdami viltį, kad Tai niekada nebeprisikartos.

Gedulo ir Vilties diena. Tą dieną į Naująją Vilnią iš visų Lietuvos kampelių suvažiuoja žmonės ir gėlėmis nukloja bėgius, vedančius į rytus. Žvakių ugnies liepsna nušviečia šviesią figūrą, nešančią sunkų didelį juodą kryžių. Tai V. Gylikio sukurtas paminklas bolševikinės tremties tragedijai atminti. Visa tai buvo. Nepamirštama ir neatleistina. Tremtis ir žmogus – bėteisis, paniekintas, žudomas, bet išlaikęs savo atmintyje giliai paslėptą gimtąjį žodį, širdyje laisvės ir prarastos Tėvynės ilgėsį, didžiulę meilę žemei.

Sunkiai susigrąžino savo žemę Kazys Bugickas. Net keletą metų prirėkė, nors žemės dokumentus buvo išsivežęs su savimi į tremtį ir laimingai parsivežė. „Susigrąžino“, – rašoma Plungės rajono laikraštyje „Žemaitis“. – Tik tegu atiduoda žemę, tik tegu visi būna laisvi“, sako. Yra pensininkas, su dideliu noru ūkininkauja savo ūkyje. Turi 7 hektarus žemės, turi daug technikos: tai trys traktoriai, grupės ūkininkų kombainas, smulkūs žemės apdirbimo padargai. „...Aš pats norėčiau dar pirkti ar nuomoti žemės, nes lengvai galiu ir trisdešimt hektarų apdirbti“.

Gaila, bet pakol kas nėra tikrų žemės ūkio reformą reguliuojančių įstatymų. Seime svarstomas „Žemės reformos pagrindinių kryptų projektas“, ir, kaip sako agrarinio komiteto pirmininkas Mykolas Pronskus, žemę siūlome sugrąžinti savininkui, o nederbantys žemės, turėtų ją nuomoti žemės ūkio bendrovėms. Galvojant apie žemės ūkio reformą, kyla begalės klausimų. Juos audringai diskutuoja seimo vyrai. Aš tikiu, kad jie labiausiai jaudina tuos 722,000 žmonių – fizinių ir juridinių asmenų, kurie buvo žemės naudotojai, ir tuos, kurie pretenduoja į senelių ir prosenelių žemę. Sunku numatyti reformų žingsnius, kurie geriausiai suderintų savininkų, ūkininkų, bežemių, kurie pateko į kolūkinę sistemą, norus. Atsitaro didžiulė dviejų-trijų hektarų problema. Sakoma, kad tie ūkeliai būtini šeimai išmaitinti, kalbama, kad tik kas penktas, gavęs tos žemės, pradėjo ūkininkauti, o dar apie 150,000 šeimų laukia, kad valstybė tai atliktų jų naudai.

Vartau lietuviškus laikraščius, skaitau: „Pranai Trubilai, galima sakyti, pasisekė. Pradėjo ūkininkauti vienas iš pirmųjų. Pasiėmė penktą hektarų tėvo žemės, dar septynetą išnuomavo, dabar ruošiasi ir žmonai priklausantią susigrąžinti“. – Taip rašoma Ignalinos rajono laikraštyje „Nauja vaga“. Pirmieji ūkininkai ir technikos lengviau galėjo įsigyti: nusipirko seną javų kombainą, sūnūs padėjo susiremontuoti, vėliau įsigijo du traktorius, o išėdamas savarankiškai ūkininkauti, atsiėmė iš bendruomenės savo krautį – savi-vartę automašiną. „Technika geras dalykas, – sako P. Trubila, – šiandien be jos ūkininkauti neįmanoma. Bet ir be gero arklio neišsiversi. Kiekvienas žmogus – atskiras pasaulis: kas dirba, kas svarsto, kas laukia“.

Žemė vilioja visus. Net ir miesto gyventojai su didžiausiu džiaugsmu „ūkininkauja“ savo šešių arų žemės sklypuose. O mane kankina klausimas – kas

maistins tuos, neturinčius žemės, miestų ir miestelių žmones?

Buvom prirate, kad Kauno rajono kolūkiai ir tarybiniai ūkiai daržovėmis aprūpindavo miestą. Tiek kairėje, tiek dešinėje Kaunas-Vilnius kelio pusėje matydavom iki kelio pakraščio užsėtus laukus, bangavo javai, puspėjo kopūstų galvos, žaliavo bulviastiebiai. Važiuojam, dairomės. Keliaujam lankyti naujų ūkininkų. Vis tik įdomu, kaip sekasi savo žemele dirbti, ypač, kad džiugiai buvom pakviesti. Bet kas gi čia? Juk geriausios ariamos žemės laukai dirvonuoja. Antakalnis. Sukam į gerai žinomą gyvenvietę. Sekmadienis. Žmonės triūsia savo sodybiniuose sklypuose. Kaimo ramybė.

– Tai kad svečiai nebuveliai, – džiaugiasi teta Damutė, apkabina, šypsosi ir pasakoja, pasakoja. Ir kaip visus metus Silvestras, jos vyras, varstė įvairių kabinetų duris, kiek daug reikėjo apėti, kiek sveikatos, nervų kainavo. – Žinai, Selvas nebūtų Selvas, kad savo nepadarytų. Atgavom. Ir mano ir jo dalį pasiėmė. Jau labai buvo gaila žiūrėti, kaip mūsų žemė dirvonuoja. Ir Ignas su Ona galėtų atsiimti, tik kas dirbs... Ir, vėsama laukais, aiškino, rodė, kuri žemė dar bendruomenės. O bendruomenėje darbas kaip visada pailsint. Dabar vėl pasidarė nebeaišku, kaip bus su bendruomene. Kas gi skubės? Štai rūmai. Nauji. Buvęs ūkio pirmininkas pasistatė. Jis ir ūkio parduotuvės, ir vaigyklos pastatus nusipirko, taip sakant, privatizavo.

– O mes jau dirbam savo žemele. Arklių nusipirkom. Mūsų Bijūnas. Karvutę jau tik vieną teturim, dar veršelį, – čiuobelio lyg apie kažką labai brangaus ir mylimo, ir tyliai pridėjo, – žinai, sunku jau, kad taip prieš dešimt metų... bet krutam, anūkams žemė liks. Vyriausias studijuos akademijoje, gal jis gerai ūkininkaus.

Girdžiu jos gerą balsą, ir mano mintys nukeliauja į vaikystę, pasaksta prisiminimuose. Mat tau didžiulį javų lauką ir taką per jį, vedantį į senelių sodybą. Matau didelį mišką, užstoiantį visą horizontą, mažąją sodželką, pilną žydinčių lelijų, senąją sodą su skaniaisiais pasaulyje antaniniais obuoliais, jaučiu saulės spindulį ir vėjo šiurenimą, girdžiu paukščių klegesį ir gilų šulinį su aukšta švirmim virš jo. Ir man atrodo, kad nieko nėra geresnio ir svarbesnio už tai. Bet viso to jau nebera. Nugriauta. Liko tik jausmams, gal vizijai, kuri gyvena manyje visą mano gyvenimą.

Ir ateina mintis, koks laimingas vėl turi būti žmogus, susigrąžinęs savo žemę. Su vienu arkluku vargu ar visus darbus nudirbs. Reiktų traktoriaus. Bet pakol kas nesvajok. Labai brangu. Apie labdarą, apie žmones norinčius pagelbėti, kad ūkininkas greičiau atsistotų ant kojų, niekuomet negirdėjo. Gal jaunesni, vikresni?

– O kas maitins miestą? Nežinau, pakol kas patys turim atsistoti ant kojų, iš tų vienuolių hektarų nelabai ką pamaitinsi. Nori žmonės susigrąžinti savo žemę. Nori ją dirbti, nori būti ūkininku, šeimininku. Ilgokai užsitęsė privatizacija žemės ūkyje. Oi, daug barjerų tenka įveikti žmogui, kad susigrąžintų savo. Dar daug valdininkų ir visi galiūnai. Ir suka žmogus nuo vieno prie kito, o žemė dirvonuoja. Kai kas lengviau atsikvepia – jau kibkim į darbą. Ir niekas negali mums atsakyti, kas maitins miestą.

Laima Krivickienė

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

INFORMACIJA IŠ VERSLO KONFERENCIJOS VAŠINGTONE

Birželio 10-11 d. Dupont Plaza viešbutyje, Vašingtone, Lietuvos Ambasada suruošė antrą verslo konferenciją. Kaip ir 1992 m. pavasario konferencijoje, šios konferencijos tikslas buvo parūpinti informaciją JAV verslininkams ir paskatinti jų veiklą su Lietuva. Šiais metais konferencija suruošta kartu su Lino Kojelio vadovaujamu US-Baltic Business Council. Konferencija atidarė ambasadorius Stasys Lozoraitis, tardamas, kad dabar yra pats geriausias laikas investuoti, ir skatindamas kalbėtojus aptarti ne tik savo patirtį, bet taip pat ką ir kaip reikia gerinti verslo atžvilgiu.

Susumavimas

Konferencija buvo sėkminga: sutraukė apie 100 dalyvių ir pateikė jiems naudingos informacijos. Visi kalbėtojai teigiamai atsiliepė apie investavimą Lietuvoje. Kai kurie jų paskatini- mai:

- bankai veikia ir turi tarp- tautinius ryšius; galima vykdyti tarpautinę prekybą;
- teisė nėra tobula, bet galima dirbti; svarbu įtraukti į sutar- tis, kad nesutarimai būtų spren- džiami užsienio teismuose, ne Lietuvoje;
- darbo jėga pigi ir tinkama (lengvai išmokoma);
- užsienio bendrovės yra pelno mokesčių lengvatos; divi- dendai neapmokestinami.

Lietuvos rinkos apžvalga

Firma konferencijos dalis ket- virtadienio ryte buvo apie Lie- tuvos rinkos apžvalgą; modera- torius buvo advokatas John Zerr. Dr. Jonas Novickas, Lietu- vos Ekonomistų sąjungos pirmi- ninkas, plačiai aptarė padėtį — kiek bendrovių, komercinių bankų, kiek bedarbių, koks vidutinis atlyginimas (28 dol. mėn.) ir t.t. Jis paminėjo, kad veikia draudimo firmos ir taip pat, kad, norint gauti geras lengvatines sąlygas valstybinių mokesčių atžvilgiu, bendrovė turi būti įsteigta dar šiais metais. Toliau kalbėjo Pamela Green, US Department of Com- merce Pabaltijo skyriaus vado- vė. Ji pranešė, kad Lietuvos JAV prekybos sutartis yra da- bar ruošiamas, sutartis su US Export-Import banku dėl pas- kolų prekybai yra pasirašyta ir daugelis prekių iš JAV nėra ap- muiuojamos. Už mokesčių gali- ma gauti Lietuvos teisės doku- mentus anglų kalba iš National Technical Information agentū- ros, 703-487-4650. Blair Miller, Comerica banko viceprezidentė aptarė JAV bankų veiklą su Lietuvos bankais, kurioje Comerica bankas dalyvauja nuo 1990 m. Centrinis bankas yra sustatęs komerciniams ban- kams daug reikalavimų, kad jie tvarkingai veiktų. Jau iš- duodamos prekybos kreditų garantijos (letters of credit) ir apdraudžiami prekybiniai kro- vinai (freight insurance). Iš Export-Import banko galima gauti 180 dienų paskolas pre- kybai ir vienu metų paskolas gamybinei irrangai. Lietuvoje yra problemų su kyšininkavi- mu, bet JAV bendrovės turi lai- kyti JAV įstatymų, kurie draudžia papirkinėti ir mokėti kyšius net ir užsienyje. Labai įdomų ir išsamų prane-

šimą padarė Thomas Jones, JAV teisės firmos McDermott, Will & Emery Vilniaus sky- riaus viršininkas. Jų įstaiga jau Lietuvoje nuo 1991 m. gruodžio mėn., šiuo metu skyriuje dirba trys advokatai ir šeši kiti dar- buotojai. Įstaiga yra parūpinusi paslaugas Philip Morris bendro- vei, Svenska naftos ir kitom bendrovėm. Jie dalyvauja Lie- tuvos gyvenime ir rūpinasi gerove, pavyzdžiui, dovanuoja Vilniaus universitetui medicinos biblioteką. Pagal T. Jones, verslininkai gali dirbti Lietuvo- je. Jis aptarė bendrovių rūšis ir jų steigimui reikalingus tris do- kumentus. Pataria surašyti bendrovės steigimo dokumentus taip, kad su bendrove kylančius nesutarimus spęstų teismas kur nors užsienyje, pvz. Stock- holme, ne Lietuvoje; geriau vengti dalyvavimo teismuose Lietuvoje. Bendrovės galima įregistruoti per 3-4 savaites, jeigu neatsiranda kliūčių. Normaliai mokesčiai nuo bendrovių pelno yra 29%, bet užsienio bendro- vėms yra lengvatų. Pelną galima išsivežti. Dividendai nėra apmokestinami — tai „atostogos nuo mokesčių“, pagal T. Jones (aišku, JAV vyriausybė atsiims savo iš JAV piliečių). Apskaita (accounting) dar nėra vakarietiška. Jis taip pat aptarė muitus ir kitus mokesčius. Pagal jį, Lietuvos ekonomikos statistika atrodo blogesnė, negu vaizdas Vilniuje, Kaune ir kitur. Anksčiau ekonominės veiklos kryptis Lietuvoje buvo daugiau link prekybos, bet dabar krypta į gamybą. Investoriams pataria dalyvauti bendrovėse/projek- tuose vietoje — Lietuvoje; sunku ir rizikinga dalyvauti iš tolo.

Seimo nario Gedimino Vagnoriaus kalba

Pietų metu buvęs Lietuvos premjeras Gediminas Vagno- rius pasakė kalbą, kurioje pa- reiškė, kad reformos turi būti skubiai įgyvendinamos, nes ki- taip nyksta valstybės turtas. Pavyzdžiui, privatizuojamų imo- nių vertė dėl įvairių priežasčių krenta prieš privatizaciją, ne dėl jos. Biurokratijos neveiklumas, o ne įstatymų trūkumas, yra viena pagrindinių Lietuvos problemų. Kita svarbi pro- blema, kad nevisi moka valsty- binius mokesčius; tie, kurie moka, moka už visus.

Sritys užsienio investicijoms ir prekybai

Ketvirtadienio popietės prog- ramos moderatorė buvo Audronė Tamulionytė, HRStrategies Vilniaus filialo vadovė. Lars Ohnemus, Philip Morris Klai- pėdos tabako fabriko projekto viršininkas, aptarė firmos veiklą. Tai pirmas, sėkmingai pravestas, tarpautinių varžybų privatizacijos projektas Lietu- voje. Firma investuos iki 40 milijonų dol. pastatyti naują cigarečių gamyklą prie Kauno. Gamyba bus Lietuvos rinkai ir eksportui. Tabako žaliavos bus importuojamos iš užsienio, dalis gal iš JAV; Lietuva yra per toli į šiaurę, kad augintų tinkamą tabaką.

Firma pasirinko Lietuvą, nes ji yra didžiausia Pabaltijo respublika ir turi žemą politinės

ALIDCORP prez. Ambrose Žatkus prie firmos filialo Sėduvoje parduotuvės. Filialas taip pat užsi- ima žemės ūkio darbais ir netrukus pradės sūrių gamybą.

bei etninės rizikos profilį. L. Ohnemus mano, kad Lietuvos ekonomija pradės augti nuo 1994 m. vidurio. Jis pataria pradedantiems atidžiai peržiūrėti bendrovių finansinę ir turto/vertybių istoriją. O sutar- tyje įrašyti teisę savo investici- jas atitinkamai mažinti ar didinti, jeigu vėliau randa, kad bendrovės turtas ar skolos kitokie kaip manyta. Taip pat pataria stengtis turėti gerus santykius su valdžia. Rudenį Philip Morris suruoš konferen- ciją valstybinių mokesčių tema.

Dr. Arūnas Šlekys, Hughes Network Systems vicepreziden- tas, kalbėjo apie telekomuni- kacijos reikšmę Lietuvai. Pagal jį, tai 21-mo amžiaus variklis ir ateities „grytai ir uogos“ („Jei ne grybai, nei ne uogos, džiuk- mergos būtų nuogos“). Turint gerą ryšių sistemą, vietinę ir tarptautinę, galima pajungti Lietuvos intelektualinį pajė- gumą, pavyzdžiui, užsiimti pasaulinio masto programavimo ir informatikos darbais. Jis dėdą pastangas įkurti bei laidų (cellu- lar, radijo bangų) telefono sistemą Lietuvoje. Tokia siste- ma patraukli, nes nereikia tiesti laidų. Lietuvoje, ypač už- miesčiuose, dar reikia plėsti telefonų tinklą. JAV 100 gy- ventojų tenka 100 telefonų, Vakarų Europoje 50 telefonų, o Lietuvoje tik 22. Kad pasiektų Europos lygį, Lietuvai reikia maždaug dar vieno milijono telefonų. Jis buvo suorganizavęs finansus iš Tarptautinės Fi- nansų Korporacijos ir Pasaulio Banko, bet šiuo metu Lietuvos Vyriausybė nebuvo šiuo pro- jektu interesuota.

Ronald Gilbert, ESOP Seives, Inc., prezidentas, pranešė, kad jų firmos skyrius Vilniuje sustato bendrų imonių struktūrą, dirba su firmų privatizavimu, verslo planų sudarymu ir darbininkų bei vadovų apmokymu. Jie yra padėję vyriausybei privatizuoti tris imones bei užsienio kapitalo: „Tauras“ elektronikos bendrovė su 64% darbininkų nuosavybe ir dvi kitas. Kalbėjo David Mathewson, KPMG Peat Mar- wick firmos atstovas, kurios įstaiga Vilniuje ruošia konkur- sus, privatizuojant didesnes imones pagal Vyriausybės užsa- kymą. Pranešė, kad jie yra gavę tris įdomius pasiūlymus dėl „Lietuvos“ viešbučio. Jis mano, kad geriausias galimybės inves- tavimui yra tekstilės, žemės ūkio ir plataus vartojimo prekių

(consumer goods) srityse. Apie galimybes žemės ūkio srityje kalbėjo Rimas Varkulevičius. Jis pristatė įvairią statistiką ir aptarė stambaus Canadian Ag- ra ūkio projektą. Taip pat pami- nėjo panašius vokiečių pro- jektus.

Klausimų ir atsakymų metu buvo iškeltos kai kurios pro- blemos: pastovumo stoka, val- džios biurokratija, duoklės organizuotiems kriminalistams, komandinės ekonomikos valdy- mas, Vyriausybės subsidijų skirstymas saviems. Philip Mor- ris atstovas atsakė, kad bend- rovė nėra niekada prašyta duoti duoklę ar kyšį. Duoklės vieto- je jie vertiau mokėtų policijai už apsaugą.

E. Kulikauskas
(Bus daugiau)

POLITINĖ IR KULTŪRINĖ TIKROVĖ LIETUVOJE

Antroji I laisvę fondo lietu- viškai kultūrai ugdyti Lietuvos filialo rengiama studijų savaitė šią vasarą įvyks liepos 11-18 d. Birštone, „Tulpės“ poilsio namuose. Paskaitos vyks „Vers- mės“ poilsio namų salėje. Savai- tės pagrindinė vedamoji mintis: Lietuvos nepriklausomybė 75-rių metų valstybingumo šviesoje.

Programa numatyta plati ir įdomi. Bus nagrinėjamos tokios temos — **Politika**: dabarties politinių partijų sunkumai. **Pi- lietinė visuomenė**: jos kū- rimas, pakantos ugdymas, orga- nizacijų augimas. **Ekonomika**: ūkio pertvarkymo perspektyvos, socializmo ar kapitalizmo ateit- is. **Kultūra**: jos atgimimas ar smukimas, valstybės parama kultūrai.

Paskaitininkais ar referentais pakviesti ir sutikę dalyvauti iš Lietuvos bei iš užsienio šie asmenys: Česlovas Stankevi- čius, Vytautas Landsbergis, dr. Albertas Šimėnas, dr. Feliksas Palubinskas, Petras Plumpa, dr. Kęstutis Skrupskelis, dr. Audronė Skrupskelienė, dr. Vy- tautas Kubilius, Antanas Gailius, dr. Bronius Kuzmickas, dr. Kazys Ambrozaitis, Val- demaras Katkus, Gintė Da- mušytė, dr. Petras Kisielius, Jonas Kairevičius, Juozas Tumelis.

Literatūros vakare savo kūrybą skaitys Kazys Bra- dūnas, Saulius Šaltenis ir kt. Koncertuos sol. Vytautas Bab- rauskas ir „Rasos“ ansamblis.

Numatyta vienos popietės eks- kursija po Birštono apylinkes. Jai vadovaus istorikas Valen- tinas Markevičius. Rytais bus pamaldos Birštono bažnyčioje, vakarais jaunosios vakaronės. Sa- vaitės programa rūpinasi Vid- mantas Valušaitis ir Ignas Misiūnas. Rengia I laisvę fondo Lietuvos filialas.

37-toji Lietuvos Fronto bičiulių rengiama Lietuvos studijų savaitė Šiaurės Ameri- koje šią vasarą ir vėl įvyks Dai- navoje, Michigan valstijoje, rug- pjūčio 1-8 d.

Paskaitų bei simpoziumų te- mos: Politinė tikrovė ir per- spektyvos Lietuvoje, Užsienio lietuvių pareigos dabartinėje Lietuvoje, Rezistencinės-patrio- tinės dviosios išsivijimo palaik- ymas. Paskaitininkai ir svars- tybų dalyviai: dr. Vytautas Var- dys, Pilypas Narutis, dr. An- tanas Razma, Vytautas Voler- tas, Linas Kojelis, Juozas Ardy- s ir kt. Tikimasi svečių iš Lietu- vos. Literatūros vakarą or- ganizuoja Vytautas Volertas. Savaitės metu, rugpjūčio 6 d., penktadienį, bus Lietuvos Fron- to bičiulių konferencija.

J.B.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV

2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

MASTER PLUMBING COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir taisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ply- telės. Karšto vandens tankai, pom- pos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS

Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys
Virš 75 metų
patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI

Atidaryta 7 dienas savaitėje. Dide- lis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

IEŠKOME PATYRUSIŲ fraza- vimo mašinų mašinistų.
6025 S. Oak Park Ave.
Chicago, IL

HELP WANTED

Auto-mechanic.
Must speak English.
Call 312-585-2101 8 a.m.-6 p.m.
Except Saturdays.

IEŠKO

IEŠKOME SAVO GIMINIŲ:
dėdės Jono Bajorino iš Batakių valsė.,
Pagrupio km. ir jo sūnų, dėdės Simono
Raudonio iš Kvedarnos valsė., Drobukš-
čių km. ir jo vaikų gyvenusių Chicagoje.
Prašau atsiliepti, rašyti: Regina Bajo-
raitė Raudonienė arba Zigmantas
Raudonis, Vymorio g-vė Nr. 3-B,
5900 Tauragė, Lithuania.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS.
VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu
ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit
už apdraudą nuo ugnies ir automobilio
pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, perkdami čia jų
reikmenis. Pasinaudokite patogiu
planu atidedant pasirinktus rei-
kmenis ypatingai progai. Pilnai
užbaigtų foto nuotraukų aptarna-
vimas. Atidaryta pirmadienį ir
ketvirtadienį vakarais iki 8 valan-
dos. Antradienį ir trečiadienį susikabinsit
lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROSPECT 6-8998

IMEX AMERICA, INC.

524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoja automobilius Lietuvoje,
siunčia automobilius, labai greitai
perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax
708-868-8642. Skambinkite darbo
dienomis 9 v.r.—5 v.v.

Dengiami stogai, kalamas
„siding“, bei atliekami namų
vidaus remonto darbai. Skam-
binti Sigitui: 312-247-2837

GERIAUSIAS LIETUVIŠKAS RESTORANAS

MABENKA
7844 S. Cicero Ave.
Burbank, IL 60459
Tel. 708-423-7679
Už pigiausią kainą siūlome skaniausią
lietuvišką maistą:

• Kugelis • Cepelinai • Kaldūnai •
Blynai • Dešros ir kopūstai • Skaniau-
sia namų gamybos sriuba.
Išnuomiam salę įvairioms progoms
(telpa virš 100 žmonių). Darbo val.: kas-
dien 8 v.r. — 9 v.v.; penktid., šeštid. 8 v.r.
— 10 v.v. Kviečiame apsilankyti!
Joe ir Janina

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis | Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

GREAT
PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar Parduodant
• Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
• M.L.S. Kompiuterių ir FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas
• Perkame ir Parduodame Namus,
• Apartamentus ir Žemę.
• Pensininkams Nuolaidą.

Century 21
KMICIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti na-
mus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir
asmeniškai patarnaus. Įkainavimas
veltui.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavy-
bių pirkime bei pardavime, mieste ir
priemiesčiuose. Suinteresuoti skam-
binkite BUDRAITII
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Century 21
ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai pa-
tarnauja įvairių nuosavybių pirkime
ir pardavime, mieste ir priemies-
čiuose.

FOR RENT

Vilniuje išnuomojami 9 kamb.
butai su visais patogumais nuo-
savyose namuose. Visos miesto
komunikacijos, 2 telefonai. Informa-
cijai skambinti: Vilnius 76-03-80.

Union Pier, MI prie pat ežero
išnuomojamas 4 kamb. butas liepos
ir rugpjūčio mėn. Kreiptis: tel.
616-469-1600 arba 708-788-3769
(vakarais)

Graziose naujajame pastate 59 St. ir
Pulaski Rd., išnuomojamas butas. Arti pa-
duktuvės ir naujoji traukinuko linija į miesto
centrą 5½ kamb. 3 mieg. kamb. antras
aukštas, oro vėsinimas \$525 į mėn. Išnuo-
mojamas ir garažas. Kreiptis: Aure Pado-
lino, First Rate R.E., tel. 312-767-2400.

Išnuomojamas 3 kamb. 1 mieg.
butas; nuomininkas apsišildo
pats; 72 ir Francisco apyl.
Tel. 312-925-1529

We Ship UPS 312-434 9766

Užsilmam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen

Skaniausi lietuviški gaminiai

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

**JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba**

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

**KETURI BŪDAI PRARASTI
PINIGUS**

Šiandien laikraščiuose, radijuje ir televizijoje yra skelbiama ir aiškinama daugybė įvairių būdų, kaip praturtėti, kaip apsaugoti savo turtą, pinigus ir t.t. Bet, išgilinusi visas šias reklamas ir patarimus, pamatai, kad ne tave nori apsaugoti gudrus verslininkai, o tavo pinigais pasinaudoti, tave apgauti ir patys praturtėti. Labiausiai reikia saugotis, gerai suprasti ir išaiškinti tuos metodus, kurie skamba labai paprastai ir gražiai, kuriais nori tave ar tavo pinigus, turtą „apsaugoti“.

Pateiksime keturis būdus, kurie skamba labai gražiai, bet, jei jūs jais patikėsite, kainuos nemažai pinigų.

**Kredito kortelių
apdraudimas**

Paskutiniu laiku paplito kredito kortelių apdraudimo pasiūla. Įvairios bendrovės reklamuoja, kad jums reikia mokėti maždaug 25 dolerius, ir ta bendrovė kontaktuos visus jūsų kredito kortelių davėjus, jei kortelės bus pavogtos. Iš tikro yra taip: pagal federalinį įstatymą, institucija, kuri išdavė jums kredito kortelę, gali reikalauti iš jūsų tik 50 dolerių už nelegalius pirkinius (unauthorized charges) ir tai tik už pirkinius, padarytus prieš jums pranešant, kad kortelė yra dingusi.

Ką turite daryti? Jei jūsų kredito kortelę prapuoė ar ją kas pavogė, tuojau praneškite kompanijai kuri ją išdavė. Galbūt jūs nebūsite atsakingas už jokių pirkinių, nelegaliai pirkus su jūsų kortele. Kai kurios institucijos, išdavusios kredito kortelę, norėdamos išlaikyti gerus santykius su jos vartotoju, gali nieko iš jūsų nereikalauti. Nepaisant, kad yra patogu, kortelės praradus, padaryti tik vieną paskambinimą, jei perkate tą kredito kortelę apdraudą, jūs pinigus išmetate į balą.

Paskolų apdrauda

Kai kurios finansinės institucijos, pirm negu skolina jums pinigus, ragina įsigyti „credit life or disability insurance“ – skolos apdraudą. Jie remiasi tuo, kad, jūsų mirties atveju, arba jei jūs pasidarytumėte nepajėgus dirbti, ta apdrauda užmokės jūsų skolą.

Iš tikro yra taip: finansinės institucijos pelno daug pinigų iš skolų apdraudimų (credit insurance). Jos išmoka per metus tik maždaug pusę iš 4.6 bilijonų

dolerių, kuriuos ta apdrauda surenka. Nebent jums yra per brangu dėl vyresnio amžiaus įsigyti reguliarią gyvybės ir nedarbingumo apdraudą, kitaip jums tos kredito apdraudos nereikia.

Ką daryti? Pirmiausia nuspręskite, ar jūs turite pakankamai pinigų, kad mirties ar nepajėgumo atvejais galėtumėte visas paskolų sąskaitas apmokėti. Jei neturite, išigykite papildomą gyvybės ir nepajėgumo apdraudą. Gyvybės apdrauda tikriausiai bus pigesnė, negu paskolų apdrauda, ir jūs galėsite tą gyvybės apdraudą apmokėti skolą ar bet kokią kitą sąskaitą. Su paskolos apdrauda esate priverstas panaudoti tuos pinigus tik apmokėti skolą. Pvz., jūsų mirties atveju jūsų vyras/žmona gali norėti atmokėti namo paskolą. Arba jis/ji nori palikti gyventi jūsų namo ir nori toliau mokėti namo paskolą, kurios procentai nurašomi nuo federalinių mokesčių. Turėdami gyvybės apdraudą, jūs galite išleisti pinigus, kaip tik norite. Turėdami paskolos arba „mortgage“ apdraudą, jūs turite mokėti tik tą paskolą, kuri yra apdrausta.

**Pataisymų apdrauda
(service contracts)**

Reklamuojama ir siūloma: jūs ką tik nusipirkote brangią televiziją, radiją, šaldytuvą ar pan. Pirm negu jūs už tuos daiktus išsimokėjote, esate klausiamas, ar nenorite papildomos garantijos, paprastai vieniems ar trejiems metams, jei jūsų pirkiny s sugestų. Nors papildoma garantija gali kainuoti 100 ar daugiau dol., reklama skelbia, kad pataisymai gali kainuoti daug daugiau.

Iš tikrųjų yra taip: galimybė, kad jūsų ką tik nupirktas daiktas suges per vienus metus, yra labai maža, ir tuo firma remiasi. Ji parduoda jums garantiją ir pasilaiko maždaug 40% tų pinigų, žinodama, kad dauguma pirkėjų tos garantijos niekada nepanaudos. Be to, daugumas elektroninių gaminių perkami su 90 dienų garantija. O jei jums pasitaikys nupirkti netikusį gaminį, jums tai paaiškės per normalų garantijos laiką, t.y. 90 dienų. Garantijos yra kaip apdraudos, ir jomis tik maža dalis žmonių tegali pasinaudoti, nebent pirktas daiktas yra toks prastas, kad sugenda per pirmus ar antrus metus.

Jūs turite pasirinkimą: vietoj to, kad pirktumėte papildomą garantiją, kiekvieną kartą, kai perkate brangią prekę, padėkite garantijos pinigus į banką. Jeigu daiktą reikės taisyti, tai bus pinigai taisyčiai, jei nei – jūs būsite turtingesnis.

**Mėnesinių mokėjimų
nemokėjimas**

Dažnai švenčių proga kredito bendrovės siūlo nemokėti kurį laiką mėnesinių mokėjimų, sakydami, kad nori jums padėti, nes jūs švenčių metu turite ir taip daug išlaidų.

Iš tikrųjų yra taip: jūs galite praleisti mėnesinius mokėjimus, bet kredito įstaiga jums pridės procentus, kuriuos jūs turėsite mokėti. Todėl kita mėnesį jūs turėsite mokėti didesnius procentus už paskolą, nes jūs nesumažinote pagrindinės skolos.

Ką daryti? Bandykite taip sutvarkyti savo pinigus, kad jų užtektų mėnesiniams mokėjimams. Atidėdami mėnesinį mokėjimą, jūs tik padidinate visos skolos sumą. Vietoje mokėjimo mažiausia reikalaujama suma, mokėkite didžiausią sumą, kurią jūs išgalite. Kredito kortelių procentai negali būti nurašomi nuo federalinių mokesčių, tai, juo greičiau užmokate savo skolas, tuo geriau – sutaupote pinigų.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ („Your Money“ 5.19.93).

**NEINVESTUOKITE Į
„INDIUM“**

Paskutiniu metu prasidėjo pasiūla investuoti į metalą „indium“. Ši investavimą siūlo įvairūs agentai iš Toronto ir Cayman Islands, kurie nėra JAV jurisdikcijoje.

Agentai paskambina žmogui ir sako, kad Detroito mašinų fabrikai planuoja naudoti „indium“ automobilių ir sunkvežimių langams. Jie gali paskambinti jums ir vėl po poros savaitių ir pranešti, kad jūs jau

uždribote pinigų. Jie sako, kad jūs nieko neprarasite, nes, jei kaina kristų žemiau to, ką įmokejote, jie parduos. Jie gali atsiųsti Federal Express į jūsų namus paimti jūsų čekį.

Neduoakite, nes tikriausiai jūs niekada nematysite tų įmokėtų pinigų.

Kas yra „indium“? David Minckler, kuris yra didžiausios „indium“ gamybos firmos „The Indium Corporation of America“ Utica, N.Y. prekybos direktorius, aiškina: Indium yra minkštas metalas, randamas vario ir cinko rūdoje, išskiriamas ypatingu būdu. Jį industrija naudoja, pvz. lydymui „fiber-optic“ komunikacijos sistemoje ir kaip permatomą sluoksnį kai kuriems langams energijos taupymo sumetimais.

Jis taip pat sako, kad Detroito fabrikai neplanuoja jokių žymesnių investavimų ir šio metalo naudojimo. Sukčiai jį pardavinėja nuo 40 iki 80 dol. už „triounce“ (svoris paremtas 14 uncijų, o ne 16 uncijų svaru). Iš tikrųjų „indium“ šiandien kainuoja 6.60 dol. už „triounce“.

„Indium“ metalas neturi šandien jokių paklausos. The Fraud Information Center of the Nationale Consumers League in Chicago (tel. 800-876-7060) jau yra gavusi šimtus paklausimų apie „indium“ investicijas per paskutinius du mėnesius.

Dovanų pažadai

Jeigu jus apgavo – ir jūs jau investavote į „indium“, jūs galite sulaukti agentų paskambinimo. Jie jums praneš, kad jūs turite atsiųsti pinigų, kad galėtumėte atsiimti „dovanas“ (laivą, automobilį), kurių, aišku, jūs niekada nematysite. Toronto detektyvas Tony Slot siūlo apgautiems paskambinti FBI. Jei pagarsinate „indium“, „pardavėją“, kad skambinsite FBI, jis gali kartais jūsų pinigus grąžinti.

The North American Securities administrators sąjunga planuoja greitai laiku paskelbti išpėją saugotis „indium“ apgavystių. Eric Vash, Federal Trade Commission advokatas, prašo, kad skundus siųstumėte jam. FTC, 6th St. and Pennsylvania Ave., N.W. Room 2000, Washington, D.C. 20580. Jūsų skundai – laiškai gali padėti tarptautinei investigacijai.

Naudotasi medžiaga „Chicago Tribune“ (Personal Finance, 1993.V.10).

Vertė Aldona Šmulkštienė, spaudai paruošė Birutė Jasaitienė.

Taip dirba ir mokosi Marijampolės siuvykloje mergaitės. Siuvykla šių metų pavasarį Brighton Parko LB apylinkės valdyba surinko ir pasiuntė daug medžiagų ir kitų reikmenų.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Pasaulio lietuvis“, 1993 m. 6-7 (liepa-rugpjūtis). Tai „Leidiny Bendruomenės minčiai ir gyvenimui“, redaguojamas Broniaus Nainio, administruojamas Baniutės Kronienės. Prenumerata metams – 20 dol. (JAV). Vedamuoju spausdintas straipsnis apie tragiškuosius birželio įvykius pirmosios bolševikų okupacijos metu, o žurnale – įvairiaspalvė medžiaga ir tikrai viso pasaulio lietuvių gyvenimo margumynas.

• „Eglutė“, 1993 m. birželis. Redaguoja Nijolė Nausėdienė, administruoja Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys Putnam, CT, o leidžia JAV LB Švietimo taryba. Labai pozityvi šio numerio pusė, kad rašoma apie vasaros nuotykius, Tėvo dieną, Sekmines ir kitas šviesias, vaikams tinkamas temas, išvengiant baisių bolševikmečio įvykių, kurių kupini šio mėnesio žurnalai suaugusiems. Prenumeratos kaina metams – 15 dol. (JAV)

• „Skautų aidas“, 1993 m. gegužė, nr. 5. Šis numeris, kaip ir visi kiti, redaguotas Antano Saulačio ir Pelėdų skilties, tačiau jame daug jaunatviškos ir įdomios medžiagos: įvairių jubiliejinių stovyklų (skautų) ženklai, Lietuvos pašto ženklų pavyzdžiai, straipsnis apie istorinę Baden Powell kelionę į Lietuvą, fragmentų iš Lietuvos ir pan. Medžiaga tikrai įvairresnė kaip paprastai, todėl ir žurnalas įdomus ne vien skautams. Leidžia LSS Tarybos pirminė. Administratorė Albina Ramanauskienė. Prenumeratos kaina metams – 5 dol.

• „Tėvynės sargas“, Kultūros, visuomenės, politikos ir socialinių mokslų žurnalas, įsteigtas 1896 metais, dabar vėl sugrįžęs į Lietuvą. Leidžia Lietuvos Krikščionių demokratų partija (LKDP). Redaguoja Audronė Viktorija Škiudaitė. Mus pasiekė š.m. Nr. 1 (79), pasipuošęs Pauliaus Jurkaus pieštu viršeliu su Vytauto Landsbergio nuotrauka. Žurnalas knygos formato, 94 psl. Įvadą – „Tėvynės Sargas ir sargininkai“ parašė Povilas Šilas, pateikdamas žurnalo istorijos fragmentų, pasidžiaugdamas, kad jis vėl grįžo į tėvynę. Apie krikščionišką demokratiją rašo Rafaelis Kaldera, apie Vytautą

DRAUGAS, šeštadienis, 1993 m. birželio mėn. 26 d.

7

**DĖKOJA BRIGHTON PARKO LB
VALDYBAI**

Kaip jau buvo rašyta anksčiau, Brighton Parko LB apylinkės valdyba, vadovaujama Salomėjos Daulienės, pasiryžo remti ne tik Lietuvos našlaičius, bet ir kai kurias kitas neturtingas institucijas. Viena jų – Marijampolės siuvimo amatų mokykla, kuriai valdyba pasiuntė daug medžiagų, iškarpu, siūlų ir kitokių besimokančioms mergaitėms vertingus paramos.

Birželio 7 d. pirm. S. Daulienė gavo padėkos laišką iš mokyklos vedėjos Sniegulės Salomėjos Baltrušaitienės, kuriame tarp kitko rašoma: „Iš gautų medžiagų moksleivės jau pasiuvė keletą vaikiškų rūbėlių, kuriuos išvežė į Kaune vykstančią profesinių mokyklų moksleivių darbų parodą. Jūsų dėka mergaitės

darbas tapo įvairesnis, nes gali siūti iš įvairių medžiagų, savo siuvinius užbaigti juostelėmis, meginėliais, kurių šiuo metu Lietuvoje labai trūksta ir yra brangūs. Mergaitės labai darbščios ir stengiasi darbą atlikti gerai. Jos labai noriai dirba, kai siuva sau ar draugėms.

Dar kartą labai dėkoju už siuntinius mokytojų ir mokinių vardu. Užtikrinu, kad Jūsų geri norai bus mūsų tęsiami toliau ir pasieks tuos, kuriems šiuo metu tikrai reikia.

Dabar truputį apie mokyklą. Marijampolėje tokia mokykla yra tik viena, o mieste esančios siuvyklos persitvarko – yra privatizuojamos. Mūsų mokykla yra vidutinio dydžio, mokosi per 300 mokinių, dirba apie 20 mokytojų. Mokiniai nuo 15 iki 18 metų – berniukai ir mergaitės. Mokymosi laikas 2-3 metai, priklausau nuo specialybės. Berniukai mokosi šaltkalvystės amato bei darbo su tekinimo, gręžimo bei programinio valdymo staklėmis, o mergaitės – siuvimo. Mokykla yra viena seniausių Lietuvoje, jai jau per 30 metų. Turime savo tradicinių švenčių. Dabar artėja mokslo metų pabaiga, ir laukiame atostogų, todėl daugeliui tai pats darbymetis, nes stengiasi gerai pažymiais užbaigti mokslo metus, kad gautų stipendiją“.

D.S.

• John Mitchell buvo pirmasis generalinis prokuroras JAV istorijoje, nuteistas kalėti už sukčiavimus. 1977 m. birželio 21 d. jis pradėjo savo bausmę federaliniame kalėjime Maxwell Air Force bazėje, Alabamoje.

**A.+A.
JONUI VAITKUI**

mirus, gilią užuojautą šeimai ir artimiesiems reiškia

„Amerikos Balso“ lietuvių skyrius

**LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
SĄJUNGA**

Turi laidotuvių patalpas visose Chicago miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

**GAIDAS DAIMID
FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME**

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

**LACK & SONS
FUNERAL DIRECTORS**

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 1446 S. 50th AVE.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING JULY, 1993
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

Moksleivės, kurios mokosi siūti Marijampolės siuvykloje, pertraukos metu sklaido siuvimo žurnalus ir iškarpas, nusiųstas siuvykla Brighton Parko LB apylinkės valdybos šių metų pavasarį.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio, 10, 8:30 v.v. – 9:00 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Iš Romos telefonu buvo pranešta, kad Generalinėje marijonų kapitulyje, šiomis dienomis vykusiame Romoje, buvo išrinkta nauja marijonų vyriausioji vadovybė: vyriausias vienuolijos vadovas — kun. Adam Boniecki, jo pavaduotojas — kun. Vaclovas Aliulis.

Kazimieras Rožanskas „Draugo“ knygyne dirba nuo 1982 m. vasario mėnesio. Jis aptarnauja visus, norinčius įsigyti naujausių ar anksčiau išleistų leidinių, ne tik asmeniškai į administraciją užėjus, bet ir paštu, siųsdamas užsakymus į tolimesnes vietas. Įvairiuose renginiuose Čikagoje, ypač Jaunimo centre, galime dažnai matyti „knygų stalą“ ir prie jo maloniai besišypsantį K. Rožanską. Gaila, kad paskutiniuoju laiku jis ten per dažnai vienišas šypso, nes žmonės nelabai domisi lietuviškomis knygomis. Pasak K. Rožanską, šiuo metu labiausiai perkama knyga yra „Lietuvių egzodo literatūra“, nors jos kaina ir aukšta.

Vidas Paulius, dr. Algio ir Violetos Paulių sūnus, Airijoje, Cork universitete studijuojas ekologijos mokslus, vasaros atostogoms grįta į JAV-es. Nuo mažens aktyvus jūrų skautavime, Vidas bus vienas iš vadovų jūrų skautų ir jaunųjų vadovų stovykloje, liepos 17-31 d. vykstančioje Muskegan State parke, Muskegan, Michigan. Rudenį vel grįžta į Airiją baigti ten pradėtą studiją.

Muz. Faustas ir smuikininkas Herkulis Strolis atliks meninę programą Vyr. liet. centrų birželio 30 d., trečiadienį, 2 val. p.p. Visi kviečiami ir laukiami, nepraleiskite progos.

x Dar turime pilnus komplektus: Lietuvių Enciklopedijos 37 t., Encyclopedia Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kaina 60-80 ct. už svarą. Teirautis: **J. Kapočius**, P.O. Box 752 Cotuit, MA, tel. 1-508-428-6991.

x JUOZAS BACEVIČIUS PATARNAUJA: Namų pirkime, pardavime, apdraudime, income tax, vertimai, notariatas, naujų vairavimo teisių gavimu. Turime kompiuterių ir fax. Skambinti 312-7233.

x DĖMESIO AMERIKOS LIETUVIAI! LITUANICA COMMERCE & CARGO, INC. ne tik siunčia siuntinius ir didesnius krovinius į Lietuvą labai prieinamomis kainomis, bet dar ir suteikia papildomas nuolaidas savo nuolatiniams klientams. Atliekamos įvairios prekybinės operacijos su Lietuva. Skambinkite arba atvykite: pirm. - ketv. 9 v.r. - 5 v.p.p., penkt. - šešt. 10 v.r. - 3 v.p.p. Tel. 312-585-8700, fax 312-585-8922. 6607 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemų į amerikietiskąjį NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparata, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

Dr. Vytenis ir dr. Loreta Grybauskai balandžio 30 d. susilaukė sūnaus Rimo Mato. Broliuku džiaugiasi Algis ir Saulė, o vaikaičiu — Stefa Grybauskienė bei Izabelė Stončienė.

Dail. Rimo Čiurlionio meno parodos atidarymas bus penktadienį, liepos 9 d., nuo 5 iki 9 val. vak., Bertoncini Gallery, 770 N. La Salle St., Chicago, Illinois, tel.: 312-482-9667. Visi kviečiami atsilankyti parodoje, o ypač atidaryme, suteikiant mūsų dailininkui paramą, skiriantis kelią tarp kitataučių.

Vyresniųjų lietuvių centre — Seklyčioje birželio 30 d., trečiadienį, 2 val. p.p. dainų popietėje programą atliks broliai muz. Faustas ir smuikininkas Herkulis Strolis. Veiks laimės šulins, bus bendri pietūs. Kviečiame atsilankyti ir pasiklausti bei įdomiai praleisti popietę. Visi laukiami.

Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos metinė gegužinė liepos 4 d. vyks Pines, Indianoje, Jono ir Gražinos Stankūnų „Pines“ restorane ir sodyboje. Visi vyčiai ir jų draugai kviečiami šiam metiniam pabandymui dalyvauti — atnaujinti pažintis, draugystes ir maloniai praleisti popietę gražioje vasaros gamtoje. Iš Čikagos vyks autobusai. Norintieji pasinaudoti autobusuais prašomi kreiptis į E. Oželienę ar A. Brazienę.

Lithuanian Heritage stovyklos dienos Dainavoje jau artėja. Visa registracija turi būti baigta iki liepos 15 d., nes reikia tiksliai žinoti vaikų skaičių, supirkti medžiagas darbeliams, raštinėms darbams, viskam pasiruošti. Iki liepos 15 d. informaciją teikia J. Damušienė, tel. 708-301-8001, o po liepos 15 — Rima Polikaitė — 708-257-2022.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **REMAX REALTORS**, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p.-5:30 v.v., ketv. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v.p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papiepti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujokienė. „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

LAPO valdyba su nariais (sėdi iš kairės): dr. A. Dirkenė, pirm. dr. I. Juškie, sek. J. Kalvaitis, vicepirm. B. Apke; stovi: D. Dapkinė, D. Musonytė, J. Variakojienė, D. Vakseliene, L. Didžbalytė, K. Bakšytė, D. Folliard, N. Bichnevičiūtė, L. Blažytė-Mikužienė ir A. Gražytė.

Nuotr. S. Juškos

LAPAS REMIA LIETUVOS VAIKŲ VILTĮ

Amerikos lietuvių farmacistų draugijos LAPAS visuotinis narių susirinkimas įvyko š.m. gegužės 26 d. William Tell Holiday Inn, Countryside, IL. Kiekvienas narys ir narė buvo paprašyti atnešti po buteliuką ar daugiau vaikiškų čiulpiamų vitaminų, tuo paremti Lietuvos Vaikų Viltį. Prašymas buvo narių entuziastingai priimtas. Visi jautė pareigą padėti nelaimingiems lietuviams vaikams. Buvo suaukota 2,200 kratomų vitaminų, 36 buteliukai vaikiško Tylenol ir Tylenol su augalumi. LAPO pirm. dr. Irena Juškie artimiausiu laiku perduos šias dovanas Lietuvos Vaikų Vilčiai ir jos bus

Septintose šių metų futbolo pirmenybių rungtynėse „Lituanica-Liths“ vyrai kovos prieš stiprią vokiečių „Schwaben“ komandą. Rungtynės šį sekmadienį, birželio 27 dieną, 3 v. p.p. vyks Lietuvių pasaulio centro aikštėje, Lemonte. Tikimasi aršios kovos. Visi futbolo entuziastai kviečiami nepraleisti progos stebėti įdomias varžybas ir savo dalyvavimu moraliai paremti „Lituanicos“ komandos pastangas pakilti major diviziono varžybų lentelėje.

x Atlanta IE, Inc. lankysis Lemonte, Pasaulio lietuvių centre birželio 20 d., liepos 11 d., rugpjūčio 22 d. 9 v.r. - 1 v.p.p. Mes persiunčiame pinigų bei amerikietiško maisto siuntas. Atlanta IE, Inc., tel. 312-434-2121 arba 1-800-755-SEND.

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lili ja ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

x Ieškote darbo? Norėtumėt geriau susipažinti su nauja socialine bei kultūrine aplinka? Pasiilgote šiuolaikinės lietuviškos muzikos? Jūsų geriausias bičiulis ir patarėjas — radio laida **VAIRAS**, perduodama kas sekmadienį nuo 10 iki 11 v.r. iš WNDZ 750 AM. Mūsų adresas: **VAIRAS**, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630. Galite skambinti darbo dienomis po RYTMEČIO EKSPRESO 10:30 v.r. red.tel. (312) 286-1616. Jūsų paslaugoms — **VAIRAS!**

naudojamos sustiprinti vaikučius, atvykusius iš Lietuvos gydytis į Ameriką.

Susirinkimas buvo pradėtas paskaita — „Bakterinės ir virusinės infekcijos“. Paskaitą skaitė dr. C. V. Fletcher, Minnesotos universiteto farmacijos fakulteto profesorius. Buvo klausimai ir diskusijos. Po vakarienės pirm. dr. Irena Juškie padarė pranešimą. Pristatė du naujus narius, kurie gyvena už Čikagos ribų — tai Maria Mockaitis iš Iowa City, Iowa ir Pranas Yossis iš Belleville, IL. Taip pat pasveikino šiais metais farmacijos studijas baigusią Dainą Bakaitytę.

LAPAS garbės narys dr. Eduardas Tarasevičius, Lietuvos farmacijos skyriaus viršininkas Sveikatos ministerijoje, atsiuntė

Adolfas Šimkus, buvęs čikagietis, dabar gyvenantis Floridoje, labai patenkintas skelbimų „Drauge“ veiksmingumu. Į savo skelbimą, ieškantį darbščius namų šeimininkės, sulaukęs gausių atsiliepimų ir iš jų pasirinkęs puikią šeiminkę.

x Pasaulio Lietuvių centro ruošiamą gegužinę įvyksta šį sekmadienį, birželio 27 d. tuoj po šv. Mišių. Bus skanūs lietuviški pietūs. Visi kviečiami.

x Baltia Express garantuoja patikimiausią jūsų siuntinių pristatymą į Lietuvą. Laivo talpintuvus birželio 30 d. Siuntiniai Lietuvoje — liepos mėn. Atvežkite arba siųskite UPS, 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652. Skambinkite nemokama: tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

x ATLANTA IE, Inc. viena iš pirmųjų kompanijų pradėjusi kompiuterizuotą aptarnavimą ir toliau siunčia siuntinius ne tik į Lietuvą, bet ir į Latviją, Estiją, Ukrainą, Baltarusiją, Rusiją. Laivo talpintuvai (konteineriai) išsiunčiami kiekvieną pirmadienį. Oro siuntos išeiviau kiekvieną šeštadienį. Persiunčiame dolerius į Lietuvą. Suteikite daugiau savo gimnėms. Mūsų naujų amerikietiško maisto siuntinių 66 sv. — kaina \$99. 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-2121. Iš toliau — 1-800-775-7363.

x „ŽAIBAS“ ketvirtį metį garantuoti ir patikimai pristato užsienietiškos maisto prekes Lietuvoje į namus. Dvylikos labiausiai mėgstamų ir norimų paketų pasirinkimas. Visi užsakymai pristatomi per 10 darbo dienų į namus. Kreipkitės: „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hill, IL 60457, tel. 708-430-8090.

laišką per sek. Juozą Kalvaitį ir pranešė, kad gavo visas siuntas mediciniškas bei farmacijos knygas. Dabar jos yra paskirstomos. Ruošiamą sutartis su Danija gauti tablečių gaminimo mašiną. Yra galimybė drauge su Islandija gaminti tirpulus ir ampules Lietuvoje („joint venture“).

Išdirinė dr. Angelė Dirkenė prašė narių ieškoti visokių vaistų, kreipiantis į daktarus, įvairius vaistų fabrikus, vaistų firmų atstovus. Artimiausiu laiku yra siunčiamas talpintuvas per Mercy Lift, su juo ir reikėtų vaistus išsiųsti į Lietuvą.

LAPAS, norėdamas palengvinti studentų finansinę būklę, skiria stipendiją lietuvių kilmės studentui, ei, studijuojančiam farmaciją University of Illinois College of Pharmacy. Del platesnių informacijų galima kreiptis į pirmininkę — 708-403-0690.

Susirinkimui baigiantis, vyko rinkimai. Į LAPO valdybą 1993-1995 metų kadencijai išrinkti: pirm. dr. Irena Juškie, vicepirm. Birutė Apke, išd. dr. Angelė Dirkenė, sek. Juozas Kalvaitis ir susirinkimų vadovė dr. Aleksandra Gražytė.

Pasibaigus susirinkimui, nariai skirstėsi pakilia nuotaika, gavę naujų žinių ir išties pagalbos ranką nelaimingiems lietuvių vaikams. Kitas susirinkimas bus vasaros gale.

J. Variakojienė

BAISUSIS BIRŽELIS

Čikagos Vyr. liet. centrė — Seklyčioje birželio 16 d. popietėje buvo paminėtas Baisusis birželis. Kalbėjo adv. Povilas Žumbakis, o meninę dalį atliko Vyr. liet. centro meninės pajėgos.

Popietę pradėjo renginių vadovė Elena Sirutienė, pakviėdama buv. Sibiro tremtinę Anelę Kazlauskaitę uždegti simbolines žvakutes už žuvusius

Daumanto Dielininkaitio jaunučių ateitininkų globėjos — ses. Margarita Bareikaite ir Dana Gylėnė š.m. gegužės 16 d.

ir juos pagerbti 1 min. tyla.

E. Sirutienė pristatė popietės kalbėtoją adv. Povilą Žumbakį, kuris yra knygos „Soviet Evidence“ autorius ir neatlaidus kovotojas prieš OSI kėslus.

Baisusis birželis, kalbėtojo nuomone, prasidėjo jau 1939 m. rugpjūčio mėnesį. Molotovo ir Ribbentropo slapta sutartimi. 2 savaites po tos sutarties pasirašymo, NKVD pradėjo sudarinėti genocido planus, pagal kuriuos numatyta išžudyti 700,000 Lietuvos žmonių.

1940 m. birželio mėn. Lietuva buvo Sovietų Sąjungos aneksuota. 1940 m. liepos mėnesį buvo jau lyg genocido repeticija, kai 2,000 žmonių buvo areštuoti, sušaudyti, ar ištremti.

1941 m. birželio mėnesį jau prasidėjo masiniai išvežimai. Buvo išvežta per 30,000 žmonių. Bet tai buvo tik pradžia tų 700,000 žmonių sunaikinimo, kuris buvo užbaigtas jau po II pasaulinio karo.

Adv. P. Žumbakis pabrėžė, kad mūsų istorija yra iškraipoma, kai aiškinama, kad kolaboravimas su vokiečiais yra nuodėmė per se, o kolaboravimas su sovietais gal nebuvęs toks blogas. Kai kas tvirtina, kad Sniečkus ir partiečiai išgelbėjo Lietuvą, nes krašte liko 80% lietuvių, o ištikro per 15 m. į Lietuvą daug rusų nevažiavo dėlto, kad joje veikė partizanai.

Buvo persekiojami kaip karo nusikaltėliai visi, kurie dirbo su vokiečiais, nesvarbu, ar jie nusikalto, ar ne. Net būti šlaviku nacių ligoninėje buvo laikoma nusikaltimu! Adv. Žumbakis klausia: ar bent viena byla iškelta prieš sovietų kankintojus? Jis apie tai nėra girdėjęs, nors prieš kelis metus Lietuvoje buvo išleistas įstatymas, kad visi, kurie prisidėjo prie bet kokio nekaltų žmonių naikino, turi būti teisiami.

Net dabar Lietuvoje tremtiniai gyvena šalia tų žmonių, kurie juos išdavė, padėjo areštuoti, siųsti į Sibirą. Ir šie buvę KGB kolaborantai dabar gyvena gerai, yra net valdžioje, o buvę tremtiniai skursta. Liberalioji spauda šaukia, kad reikia baigti „raganų medžioklę“.

Adv. Žumbakis dar kalbėjo apie dvi knygas; 1986 m. KGB agentams skirtą knygą, nurodantią, kaip veikti prieš išeivius, ir 1983 m. adv. Žubakio surinktą informaciją, irodantią, kad OSI dirbo su KGB. Jos 1,500 egz. buvo išdalinta Kongresui, tarptautinei spaudai, prezidentūros žmonėms ir t.t.

Baigdamas adv. Žumbakis pabrėžė, kad turime būtinai perduoti savo vaikams čia ir žmonėms Lietuvoje, jog komunizmas ir nacizmas yra toks pat diktatorinis režimas ir amoralinė organizacija.

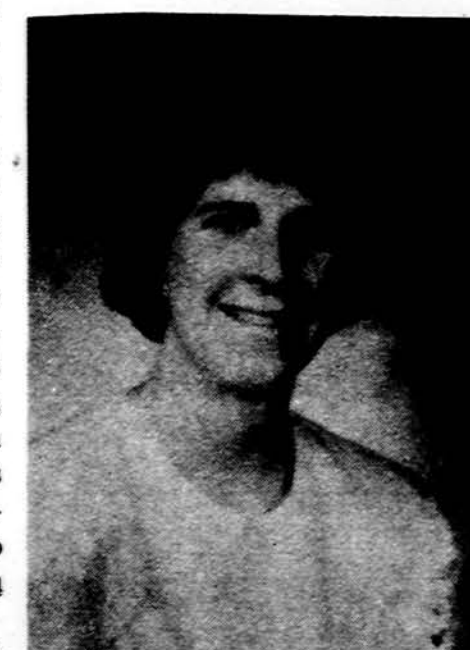
Mums nereikia keršto, bet turime reikalauti teisingumo, turime reikalauti, kad buvę svarbieji kagebistai, jei jie ir nesodinami į kalėjimą, tai neturėtų sėdėti aukščiausios valdžios vietose. Meninė dalis buvo neilga, bet

pritaikyta dienos rimčiai ir perteikta pačių vyr. centro meninių pajėgų: sol. Aldonos Pankienės, akompaniatorės Bronės Variakojienės, poeto Apolinaro Bagdono ir deklamatorės Onutės Lukienės.

Pradžioje E. Sirutienė paskaitė savo sukurta eilėraštį „Tremtinio dalia“. Sol. A. Pankienė padainavo ilgesnį kūrinį „Paskutinis tėvynės birželis“, žodžiai B. Pūkelevičiūtės, muzika Br. Budriūno. Žemaitis poetas A. Bagdonas skaitė du savo eilėraščius: „Baisiam birželiui“ ir „Baisioji kelionė“. A. Pankienė dar padainavo „Ant Nemuno kranto, ant pievų žalių“ ir „Daina apie Nemunėlį“, jai akompanavo Br. Variakojienė. Onutė Lukienė skaitė B. Brazdžionio „Tremtiniai“ ir S. Šviesaitės „Pro sulaužytus kryžius“. Programos pabaigai A. Pankienė pakvietė visus dainuoti „Lietuva brangi“. Visi sustoję, rankomis susiėmę, nuosirdžiai padainavo keletą posmų.

E. Sirutienė padėjo visiems programos atlikėjams, susirinkusiems svečiams ir pakvietė tradiciniams trečiadienio popietėjų pietums.

Aldona Šmulkštienė

Dr. Teresė M. Kristopaitytė.

NAUJA GYDYTOJA

Dr. Teresė M. Kristopaitytė, Reginos ir Romo Kristopaičių duklė, Birutės Razminienės ir a.a. lituanisto Prano Razmino, mirusio 1983 m. liepos 11 d., dukraitė, šį pavasarį, gegužės 7 d. su pagyrimu baigė University of Illinois Medicinos mokyklą. Ji priklausė Alpha Omega Alpha (AOA), yra gavusi Janet M. Glasgow Memorial žymenį iš American Medical Women's Association už gerą mokymąsi.

Teresė Kristopaitytė yra baigusi Illinois Benedictine kolegiją 1989 metais, taip pat Maiorono lituanistinę mokyklą Lemonte, priklausė Aušros Vartų skaučių tuntu.

Liepos mėn. naujoji gydytoja pradės trejų metų rezidentūrą Loyolos universiteto medicinos centro Foster G. McGaw ligoninėje ir taip pat Hines Veterinarų administruojamoje ligoninėje Maywood, Illinois. Specializuosis vidaus ligų gydyme.

B. R.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą